

Allmänna villkor

Kontoföring och Clearing

Euroclear Sweden

| Version 2022:[12](#)

Allmänna villkor, Euroclear Sweden

Version 2022:~~12~~, 2022-02-0107-22

Dessa Allmänna villkor har antagits av Euroclear Sweden AB:s styrelse och trädde ikraft den 17 november 2003.

Allmänna villkor har utgivits i följande versioner:

2003-11-17

2005-02-14

2006-02-19

2006-11-20

2009-02-07

2013-06-26

2016-01-01

2019:1 (2019-03-01)

2019:2 (2019-11-18)

2020:1 (2020-09-03)

2021:1 (2021-10-11)

2022:1 (2022-02-01)

2022:2 (2022-07-22)

Allmänna villkor, Euroclear Sweden, 2022:~~12~~

Stockholm 2022

©Copyright Euroclear Sweden AB

Alla rättigheter förbehålles.

Mångfaldigande, helt eller delvis, av innehållet i dessa Allmänna villkor är enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk förbjudet utan skriftligt medgivande från Euroclear Sweden AB. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande.

Innehållsförteckning

1	INTRODUKTION	8
1.1	FÖRETAGET EUROCLEAR SWEDEN AB	8
1.2	CLEARING OCH AVVECKLING	8
1.3	KONTOFÖRINGSVERKSAMHETEN	9
A.	ALLMÄNNA REGLER	10
A 1.	DEFINITIONER OCH FÖRKORTNINGAR	10
A 2.	ES REGELVERK OCH ALLMÄNNA VILLKOR KONTOFÖRING OCH CLEARING	13
2.1	REGELVERKETS OMFATTNING	13
2.2	ANSLUTNING	13
2.3	TIDSANGIVELSER	13
2.4	RIKSBANKENS REGELVERK	13
A 3.	KONTOFÖRANDE INSTITUT	14
3.1	TILLTRÄDESKRAV	14
3.2	KONTAKTPERSONER	14
3.3	EMISSIONSINSTITUT	14
3.4	PRÖVNING AV ANSÖKAN	15
3.5	AVGIFTER	15
A 4.	FÖRVALTARE	16
4.1	TILLTRÄDESKRAV	16
4.2	KONTAKTPERSONER	16
4.3	FÖRTECKNING ÖVER FÖRVALTARENS KUNDER MM	16
4.4	SÄRSKILDA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VISSA UTLÄNDSKA VÄRDEPAPPER PÅ FÖRVALTARKONTO	17
4.5	UPPGIFTSSKYLDIGHET	17
4.6	PRÖVNING AV ANSÖKAN	18
4.7	AVGIFTER	18
A 5.	CLEARINGMEDLEM	19
5.1	TILLTRÄDESKRAV	19
5.2	KONTAKTPERSONER	19
5.3	PRÖVNING AV ANSÖKAN	19
5.4	LIKVIDBANK	20
5.5	AVGIFTER	20
A 6.	LIKVIDBANK	21
6.1	ALLMÄNNA KRAV	21
6.2	KAPITALKRAV – EUR OCH ANNAN VALUTA	21
6.3	ÖVRIGT	21
6.4	PRÖVNING AV ANSÖKAN	21
6.5	AVGIFTER	22
A 7.	VILLKOR FÖR TEKNISK ANSLUTNING	23
7.1	TEKNISKT GRÄNSSNITT FÖR KONTOFÖRANDE INSTITUT, FÖRVALTARE, CLEARINGMEDLEM OCH LIKVIDBANK	23
7.2	KOMMUNIKATIONSLÄNK OCH DATAÖVERFÖRD INFORMATION	23

7.3	INFORMATIONSSÄKERHET	23
7.4	TEKNISK BESKRIVNING	25
7.5	ÄNDRING AV ANSLUTNINGSFORM, UTRUSTNING M M	26
7.6	BACKUP OCH DRIFTSÄKERHET	26
7.7	KOMMUNIKATIONSTIDER	26
7.8	AVSTEG FRÅN TIDSSCHEMA	26
A 8.	ANSVARSFÖRHÅLLANDEN	27
8.1	PARTSFÖRHÅLLANDEN	27
8.2	ANSVARSFÖRHÅLLANDEN VID KONTOFÖRING	27
8.3	ANSVARSFÖRHÅLLANDEN VID FÖRVALTARREGISTRERING	27
8.4	ANSVARSFÖRHÅLLANDEN I ES CLEARINGVERKSAMHET	27
8.5	ANSVARSBEGRÄNSNING	27
A 9.	ÖVERVAKNING OCH UPPLYSNINGSSKYLDIGHET	29
9.1	ÖVERVAKNING	29
9.2	UPPLYSNINGS- OCH UNDERRÄTTELSESKYLDIGHET	29
9.3	BEGRÄNSNINGAR PÅ GRUND AV LAG	29
9.4	ÖVNINGAR	29
A 10.	UPPHÖRANDE AV MEDLEMSKAP	30
10.1	UPPSÄGNING AV ANSLUTNINGSAVTAL	30
10.2	UTESLUTNING AV KONTOFÖRANDE INSTITUT, FÖRVALTARE OCH CLEARINGMEDLEM	30
10.3	UTESLUTNING AV LIKVIDBANK	31
A 11.	EXTRAORDINÄRA ÅTGÄRDER	33
11.1	RÄTT FÖR ES ATT VIDTA ÅTGÄRDER	33
11.2	UNDERRÄTTELSE	33
11.3	ES RÄTT ATT VIDTA ÅTGÄRDER ENLIGT DOM	33
A 12.	INSYN OCH TYSTNADSPLIKT	34
12.1	KONTOFÖRANDE INSTITUTS RÄTT TILL INSYN	34
12.2	TYSTNADSPLIKT	34
12.3	ANVÄNDANDE AV ERHÅLLNA UPPGIFTER	34
A 13.	ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG	35
13.1	INITIATIV TILL ÄNDRINGAR	35
13.2	FÖRSLAG TILL ÄNDRINGAR	35
13.3	SAMRÅD	35
13.4	VILLKOR FÖR GENOMFÖRANDE AV ÄNDRINGAR	35
13.5	UNDERRÄTTELSE OM ÄNDRINGAR	36
13.6	IKRAFTTRÄDANDE AV ÄNDRINGAR	36
A 14.	TILLÄMPLIG LAG OCH TVISTELÖSNING	37
14.1	LAGVAL	37
14.2	GÄLLANDE LAG FÖR FÖRFOGANDEN AVSEENDEN VP-KONTON OCH FINANSIELLA INSTRUMENT KONTOFÖRDA PÅ VP-KONTO	37
14.3	TVISTELÖSNING	37
14.4	TVIST RÖRANDE BETALNING AV AVGIFT	37
B.	KONTOFÖRING PÅ VP-KONTO	38
B 1.	KONTOFÖRANDE INSTITUT	38
1.1	VPC-SYSTEMET	38
1.2	KONTOFÖRANDE INSTITUTETS ÅTAGANDE	38

1.3	KONTOFÖRANDE INSTITUTETS UPPDRAGSGIVARE	38
1.4	FULLMAKT FÖR KONTOFÖRANDE INSTITUT	38
1.5	BEHÖRIGHET FÖR ANVÄNDARE	39
1.6	BEHÖRIGHETSADMINISTRATION	39
1.7	ÄNDRINGS- OCH INCIDENTRAPPORTER	39
B 2.	REGISTRERINGAR PÅ AVSTÄMNINGSKONTO	40
2.1	AVSTÄMNINGSREGISTER OCH AVSTÄMNINGSKONTO	40
2.2	ANMÄLAN FÖR REGISTRERING	40
2.3	OFULLSTÄNDIG ANMÄLAN MM	40
2.4	RÄTTELSE	40
2.5	OMPRÖVNING	40
B 3.	KONTON I VPC-SYSTEMET	41
3.1	OLIKA SLAG AV KONTON	41
3.2	INDELNING AV VP-KONTON	41
3.3	SÄRSKILDA ÄNDAMÅL OCH FUNKTIONER FÖR VISSA VP-KONTON	43
3.4	ANDRA KONTON ÄN VP-KONTON	43
B 4.	INFORMATION OM VP-KONTO	44
4.1	KONTOAVISERING	44
4.2	ÅRSKONTOOUTDRAG MM	44
4.3	KONTOHISTORIK	44
B 5.	ÖPPNANDE AV VP-KONTO M M	45
5.1	GRUNDUPPGIFTER	45
5.2	AVKASTNINGSKONTO MM	45
5.3	UNDERÅRIG KONTOHAVARE	45
5.4	DÖDSBO	45
5.5	GOD MAN OCH FÖRVALTARE ENLIGT FÖRÄLDRABALKEN	45
5.6	ÖVERFÖRMYNDARSPÄRR	46
5.7	SAMÄGARE	46
5.8	OMBUD FÖR KONTOHAVARE	46
5.9	AVIMOTTAGARE	46
5.10	AVSLUTANDE AV VP-KONTO	46
B 6.	KONTOFÖRBEHÅLL M M	47
6.1	DISPOSITIONSFÖRBEHÅLL	47
6.2	MYNDIGHETSBELASTNING	47
6.3	HEMBUDSFÖRBEHÅLL	47
6.4	FÖRBEHÅLL VID EMISSION OCH UPPKÖP	47
6.5	KONTOSPÄRR	47
6.6	KONTOTEXT	47
B 7.	REGISTRERING AV PANT OCH ANDRA RÄTTIGHETER	48
7.1	PANTSÄTTNING AV VP-KONTO OCH/ELLER VÄRDEPAPPER	48
7.2	FLERA PANTHAVARE	48
7.3	BYTE AV PANTHAVARE	48
7.4	BYTE AV ÄGARE	48
7.5	AVREGISTRERING AV PANTRÄTT	48
7.6	KOMMISSIONSPANT	48
7.7	FÖRVÄRVSPANT PÅ PM-KONTO	48
7.8	ÅTERPANTSÄTTNING	49
7.9	REGISTRERING AV ANNAN RÄTTIGHET ÄN PANTRÄTT	49
7.10	KONTO FÖR MOTTAGANDE AV RÄTTIGHET	49

B 8.	SKATTER	51
8.1	ALLMÄNT	51
8.2	PRELIMINÄRSKATT	51
8.3	KUPONGSKATT	51
8.4	UTLÄNSK KÄLLSKATT	51
8.5	SÄRSKILD SKATTEHANTERING	51
8.6	FATCA	51
8.7	CRS OCH DAC 2	52
8.8	DOKUMENTATIONSavgift	52
B 9.	AVSTÄMNING OCH EMISSIONENS INTEGRITET	53
9.1	AVSTÄMNING AV REGISTER OCH EMISSIONENS INTEGRITET	53
9.2	INFORMATION SOM KRÄVS FÖR AVSTÄMNING	53
C.	CLEARING OCH AVVECKLING	54
C 1.	ÖVERSIKT	54
1.1	DVP AVVECKLING	54
1.2	AVVECKLINGSLIKVIDITET	54
1.3	ADMINISTRATION AV KONTO FÖR BETALNINGSAVVECKLING	54
1.4	AV ES KONTOFÖRDA VÄRDEPAPPER	54
1.5	AVVECKLING	55
C 2.	AVVECKLINGSPROCESSEN	56
2.1	ÖVERSIKT ÖVER AVVECKLINGSPROCESSEN	56
2.2	INFÖRANDE AV ÖVERFÖRINGSUPPDRAG	56
2.3	MATCHNING	57
2.4	TÄCKNINGSKONTROLL	57
2.5	KLARMARKERING	58
2.6	SLUTFÖRANDE AV AVVECKLINGSPROCESSEN	58
2.7	DELTAGARE OCH ÖVRIGA BERÖRDA I AVVECKLINGSPROCESSEN	59
2.8	AVVECKLINGSPROCESSEN	59
2.9	EMISSIONENS INTEGRITET OCH AVSTÄNGNING AV VÄRDEPAPPERSEMISSION (ISIN)	60
C 3.	CLEARINGMEDLEMS ANSVAR	61
3.1	CLEARINGMEDLEMS ANSVAR FÖR LEVERANS OCH BETALNING	61
3.2	VÄRDEPAPPER	61
3.3	LIKVIDER	61
C 4.	LIKVIDHANTERING	63
4.1	CLEARINGMEDLEMS ÖVERFÖRINGSUPPDRAG AVSEENDE BETALNINGAR	63
4.2	LIKVIDBANKS ÅTAGANDE	63
4.3	MODELLER FÖR LIKVIDAVVECKLING	63
4.4	SÄKERSTÄLLANDE AV AVVECKLINGEN	64
4.5	FUNKTIONER FÖR ÖVERVAKNING AV KUNDERS EXPONERINGAR	66
C 5.	KREDITFACILITETER VID AVVECKLING I SVENSKA KRONOR	68
5.1	ALLMÄNT OM KREDITFACILITETERNA	68
5.2	PANTSÄTTNING AV FÖRVARVADE VÄRDEPAPPER	68
5.3	PANTSÄTTNING AV INNEHAV	68
5.4	FRISLÄPPANDE AV PANTEN	68
C 6.	BETALNING AV INLÖSEN OCH RÄNTA	69

6.1	LIKVIDNOTERINGSKONTO FÖR EMITTENT	69
6.2	AVVECKLINGSUTRYMME FÖR EMITTENT	69
6.3	RÄNTE- OCH INLÖSENPROCESSEN	69
6.4	ÖVERFÖRINGSUPPDRAG	69
6.5	SÄKERSTÄLLANDE OCH SLUTFÖRANDE AV AVVECKLINGSPROCESSEN	69
C 7.	BRUTTOAVVECKLING I REALTID – RTGS	70
7.1	ALLMÄNT	70
7.2	ÖVERFÖRINGSUPPDRAG	70
7.3	MATCHNING	70
7.4	SÄKERSTÄLLANDE OCH AVVECKLING	70
	ANSLUTNINGSAVTAL	72
	ANSLUTNINGSAVTAL - LIKVIDBANK	75

1 INTRODUKTION

1.1 FÖRETAGET EUROCLEAR SWEDEN AB

Euroclear Sweden AB ("ES") bedriver kontoförings- och clearingverksamhet för den svenska finansmarknaden. Detta innebär att många på marknaden förekommande finansiella instrument kontoförs och avvecklas i det system som tillhandahålls av ES ("VPC-systemet"). I VPC-systemet hanteras både svenska och utländska instrument. Verksamheten baseras helt på automatisk databehandling i VPC-systemet och kommunikation med krypterade och säkra meddelanden mellan ES och de olika deltagande aktörerna via av ES godkänt nätverk.

ES innehar sedan den 14 november 2019 tillstånd som värdepapperscentral enligt förordningen 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling inom Europeiska unionen (CSDR). ES står under tillsyn av Finansinspektionen. Därutöver är ES administratör och ägare av VPC-systemet, som är utformat i enlighet med lagen om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden (1999:1309) vilken genomför direktiv 1998/26 om slutlig avveckling (Finalitydirektivet). VPC-systemet är därtill godkänt av Finansinspektionen och registrerat hos Europeiska kommissionen. För ytterligare företagsinformation hänvisas till ES hemsida, <https://www.euroclear.com/sweden>.

1.2 CLEARING OCH AVVECKLING

ES tillhandahåller clearing och avveckling som syftar till att garantera clearingmedlemmarna slutgiltig och oåterkallelig avveckling genom leverans mot betalning (DVP, Delivery Versus Payment). Detta betyder bland annat att ingen clearingmedlem riskerar att leverera till annan clearingmedlem utan att få betalt och vice versa.

Avvecklingen av betalningar sker i antingen centralbankspengar eller i sådana tillgodohavanden som är backade av tillgodohavanden i centralbank. För avvecklingen av betalningar av svenska kronor (SEK) i centralbankspengar har Sveriges riksbank uppdragit åt ES att administrera särskilda konton som ingår i Riksbankens system för avveckling av betalningsförpliktelser. Riksbanken och ES har i särskilt uppdragsavtal överenskommit de närmare villkoren för ES administration av likvidavvecklingskonton i SEK och kreditgivningen i samband härmed.

Avvecklingen av värdepapper avser sådana värdepapper som är kontoförda i VPC-systemet och sker integrerat med kontoföringen enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument ("LKF"). Avveckling kan ske i svenska kronor (SEK), euro (EUR) eller Annan valuta som ES beslutat om enligt vad som framgår av Särskilda beslut. För avveckling av betalningar av EUR har ES öppnat ett konto hos Bank of Finland för likvidbankernas räkning. För avveckling av betalningar av Annan Valuta har ES, om inte annat framgår av Särskilda beslut, för likvidbankernas räkning öppnat ett konto hos respektive centralbank som tillhandahåller Annan Valuta.

ES bedriver ej clearingverksamhet som central motpart. Avveckling förutsätter att köpande och säljande clearingmedlem tillhandahåller erforderliga värdepapper och pengar och garanteras därför inte av ES eller någon fond eller liknande. Deltagarna behöver inte ställa några andra säkerheter än de värdepapper och likvider som krävs för att fullgöra sina åtaganden enligt registrerade uppdrag. Dessa krav finns dock inte förrän på avvecklingsdagen (likviddagen), vilket innebär att det är motparten som bär risken fram till dess att uppdraget säkerställts genom blockering av värdepapper respektive likviditet (klarmarkering).

1.3 KONTOFÖRINGSVERKSAMHETEN

ES upprättar ett avstämningsregister i enlighet med LKF för vart och ett av de värdepapper som kontoförs av ES. Avstämningsregistret upprättas normalt på uppdrag av och enligt avtal med utgivaren av värdepapperet ifråga. I vissa fall kan ES också upprätta avstämningsregister för ett finansiellt instrument enligt överenskommelse med en utländsk värdepapperscentral (CSD) eller svensk eller utländsk depåbank. För de i avstämningsregistren ingående avstämningskonton upprättas s k. vp-konton. Ett kontoförande institut kan av ES ges behörighet att på ES vägnar utföra registreringar på vp-konton. Ett vp-konto öppnas antingen i en ägares eller en förvaltares namn. Alla förhållanden rörande kontot som ägaren eller förvaltaren anmäler eller som i annat fall enligt lag ska registreras på kontot, registreras av ES eller kontoförande institut.

Registrering av förvärv på vp-konto medför sakrättsligt skydd i förhållande till överlåtares borgenärer och tredje man.

Vp-konton och på dessa konton registrerade uppgifter används även för att administrera utbetalningar förknippade med de kontoförda finansiella instrumenten och för att tillhandahålla information till aktieägare och andra, exempelvis svenska och utländska skattemyndigheter.

ES är enligt LKF ansvarig för den behandling av personuppgifter som kontoföringen innebär.

A. ALLMÄNNA REGLER

A 1. DEFINITIONER OCH FÖRKORTNINGAR

Termer som används i detta dokument inklusive bilagor, har den betydelse som anges i nedanstående definitionslista, såvida annat inte särskilt anges. Utöver dessa definitioner finns ytterligare termer definierade i Euroclear Swedens Emittentregelverk.

AM: den delmarknad inom VPC-systemet som benämns aktiemarknaden, se C 1.5.1.

Annan valuta: annan valuta än SEK och EUR som ES beslutat att avveckling och utbetalning kan ske i enligt vad som framgår av Särskilda beslut.

Användarmanual: av ES upprättade instruktioner för användare av VPC-systemet, bl.a. s.k. rutinbeskrivningar.

Avkastningskonto: inlåningskonto som är knutet till visst Vp-konto för insättning av avkastning, se B 5.2.

Avstämningskonto: konto som upprättats i enlighet med LKF och ingår i Avstämningsregister, se B 2.

Avstämningsregister: register som upprättats av ES i enlighet med 4 kap. 1 § LKF, se B 2.

Avvecklingsutrymme: det belopp som utgör betalningskapacitet för en Clearingmedlem eller Likvidbank i avvecklingen, se C 4.3 – 4.4.

Bankdag: dag i Sverige som inte är söndag, annan allmän helgdag eller dag som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är fredag, lördag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

BoF: Finlands centralbank

Bruttoavveckling: avveckling av enstaka Överföringsuppdrag, se C 7.

Clearingmedlem: den som av ES fått tillstånd att delta i clearingverksamheten, se A 5.

Clearingmedlemsidentitet: kod som identifierar en Clearingmedlems Överföringsuppdrag, se C 2.7.2 och C 4.4.2.

CSD: Se Värdepapperscentral.

CSD-Länk: länk mellan värdepapperscentraler enligt Artikel 2.1 (29) i CSDR.

CSDR: Europaparlamentets och rådet förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

CSDR RTS 392: Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler.

CSDR RTS 1229: Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/1229 av den 25 maj 2018 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 vad gäller tekniska tillsynsstandarder om avvecklingsdisciplin.

Deltagare: (även deltagare) Avser, om inte annat sägs i dessa ES Allmänna villkor, part som deltar i VPC-systemet med rollerna Kontoförande Institut, Emissionsinstitut, Förvaltare, Clearingmedlem eller Likvidbank.

DTGS: avveckling vid bestämda tidpunkter enligt ES Kontoföringsregelverk, se C 1.5.1.

Emissionsinstitut: Kontoförande institut som av ES erhållit särskilt tillstånd att hantera och registrera emissioner i VPC-systemet, se A 3.3.

Emittent: utgivare av Värdepapper.

ES: Euroclear Sweden AB, org. nr. 556112-8074.

ES Allmänna villkor: ES vid var tid gällande Allmänna villkor Kontoföring och Clearing.

ES Emittentregelverk: ES vid var tid gällande Regelverk för Emittenter och Emissionsinstitut.

ES Kontoföringsregelverk: ES Allmänna villkor, Särskilda beslut, Tekniskt gränssnitt och Användarmanual samt till dessa dokument tillhörande bilagor, se A 2.1.

Finalitydirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (98/26/EG).

Finansiellt Instrument: se 1 kap. 3 § LKF.

Förvaltare: företag som beviljats tillstånd av ES att registreras som innehavare av Vp-konto i ägares ställe, se A 4.

Grundavvecklingsutrymme: den lägsta nivå på Avvecklingsutrymme som ska finnas registrerad senast vid den tidpunkt som anges i Särskilda beslut, se även C 4.4.3 avseende Clearingmedlem och C 4.4.6 avseende Likvidbank.

Investor CSD: Investerande värdepapperscentral enligt definition i Artikel 1.f i CSDR RTS 392.

Issuer CSD: Utgivande värdepapperscentral enligt definition i Artikel 1.e i CSDR RTS 392.

Kontoförande institut: den som har antagits av ES att utföra registreringsåtgärder på Vp-konto, se A 3.

Kontohavare: innehavare av Vp-konto.

Likvid: belopp angivet i viss valuta i Överföringsuppdrag, se C 4.

Likvidavvecklingskonto i Annan valuta: Likvidbanks konto hos ES som, om inte annat framgår av Särskilda beslut, används i ES värdepappersavveckling för Annan valuta, se C 3.3.2, och som representerar Likvidbanks tillgodohavande på ett av ES öppnat konto i centralbank, se C 4.3.3.

Likvidavvecklingskonto i SEK: Likvidbanks konto i Riksbanken som används för värdepappersavveckling i VPC-systemet för svenska kronor, se C 3.3.2.

Likvidavvecklingskonto i EUR: Likvidbanks konto hos ES som används i ES värdepappersavveckling för euro, se C 3.3.2, och som representerar Likvidbanks tillgodohavande på ett av ES öppnat konto i centralbank, se C 4.3.2.

Likvidbank: institut som erlägger och tar emot betalning för Clearingmedlems räkning, se A 6.

Likviddag: den Bankdag då Likvid ska erläggas.

Likvidnoteringskonto: konto för notering av Clearingmedlems Avvecklingsutrymme och sammanställning av Likvider, se C 3.3.3.

Limit: belopp som tekniskt kan registreras i VPC-systemet för att ange Avvecklingsutrymme på Likvidnoteringskonto, se vidare C 4.3.2.

LKF: lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Medlemskonto: konto i AM-delen för sammanställning av Clearingmedlems rättigheter och skyldigheter avseende Värdepapper som omfattas av Överföringsuppdrag, se B 3.2.5.

Minimilimit: lägsta nivå på Avvecklingsutrymme som ska finnas tillgängligt under av ES angiven tidsperiod enligt regler som ES har rätt att införa, se C 4.4.3.

PM: den delmarknad inom VPC-systemet som benämns penningmarknaden, se C 1.5.1.

PM-konto: Vp-konto för registrering av skuldförbindelser som ges ut under sk PM-program, se B 3.2.3.

PM-kontogrupp: beteckning för ett eller flera PM-konton knutna till ett specifikt Likvidnoteringskonto, se C 4.4.3.

PM-program: de villkor enligt vilka vissa skuldförbindelser emitteras inom PM-delen i enlighet med överenskommelse mellan emittenten och ES.

Registreringsnummer: fiktivt nummer som genereras av VPC-systemet för juridisk eller fysisk person som saknar svenskt organisations- respektive personnummer.

Riksbanken: Sveriges riksbank.

Riksbankens regelverk: Riksbankens villkor för RIX och penningpolitiska instrument, se A 2.4.

RIX: Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar i svenska kronor.

RTGS: Bruttoavveckling i realtid, se C 7.

Skuldförbindelse: Finansiella Instrument i form av ensidiga skuldförbindelser med samma förfallodag och samma villkor i övrigt och som registrerats i VPC-systemet.

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication):

Samarbetsorganisation som har utvecklat ett kommunikationsnät för att skicka och ta emot finansiell information mellan anslutna aktörer.

Särskilda beslut: beslut som ES meddelar och som fattas med stöd av bestämmelser i ES Allmänna villkor och som ingår i ES Kontoföringsregelverk, se A 2.1.

TARGET 2 (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system 2): De europeiska centralbankernas gemensamma avvecklingssystem för betalningar i euro.

Tekniskt gränssnitt: ES regler för datakommunikation mellan Kontoförande institut, Förvaltare, Clearingmedlem samt Likvidbank och VPC-systemet, se A 7.1.

Utländska Aktier: aktier som har utfärdats av en Emittent med bolagsrättslig hemvist i ett annat land än Sverige.

Utländska Finansiella Instrument: Utländska Aktier samt Finansiella Instrument där tillämplig lag avseende förhållandet mellan emittenter och innehavare av sådana instrument, exempelvis rörande villkor för Skuldförbindelse eller motsvarande, inte är svensk lag.

Vp-konto: (även vp-konto) konto i VPC-systemet som kan innehålla ett eller flera Avstämningskonton, se B 3.2.

VPC-systemet: ES tekniska system för registrering av Värdepapper samt clearing och avveckling av Överföringsuppdrag. I systemet ingår ett flertal komponenter och delsystem, exempelvis utbetalningssystem, förmatchningssystem och övervakningssystem.

Värdepapper: samma som Finansiella Instrument.

Värdepapperscentral: se artikel 2(1)(1) i CSDR.

Överföringsuppdrag: en registrering som innebär att överföring ska ske av Värdepapper mellan Vp-konton eller av Likvid mellan Clearingmedlemmar och/eller Likvidbanker.

A 2. ES REGELVERK OCH ALLMÄNNA VILLKOR KONTOFÖRING OCH CLEARING

2.1 REGELVERKETS OMFATTNING

ES olika regelverk består primärt av två delar. Den ena delen reglerar kontoföring och emission av finansiella instrument samt följande bolagshändelser som har samband med relationen mellan ES och utgivaren av de finansiella instrumenten (ES Emittentregelverk). Den andra delen reglerar kontoföring, clearing och avveckling (ES Allmänna villkor). Termen ES Kontoföringsregelverk inkluderar ES Allmänna villkor, Särskilda beslut, Användarmanual och Tekniskt gränssnitt inklusive bilagorna till dessa dokument.

ES Kontoföringsregelverk är en uppsättning regler som reglerar avvecklingstjänster såsom villkoren för deltagande i ES kontoförings- och registreringsverksamhet och i clearing och avveckling. ES Kontoföringsregelverk beskriver även vilka villkor, begränsningar och förutsättningar som gäller för kontoföring och clearing liksom processen för avstängning och uteslutning.

2.1.1 Tillhandahållande

ES Kontoföringsregelverk är tillgängliga på ES hemsida (<https://www.euroclear.com/sweden>) på svenska och engelska. Ändringar och tillägg kommer att offentliggöras på ES hemsida samt i elektronisk form via e-mail. Om de svenska och engelska versionerna skulle strida mot varandra, gäller den svenska versionen.

2.2 ANSLUTNING

Ett företag kan efter ansökan och prövning antas som kontoförande institut, emissionsinstitut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank. Genom att underteckna ett anslutningsavtal med ES blir företaget bundet av vid var tid gällande regelverk.

2.3 TIDSANGIVELSER

Tidsangivelser som anges i ES Kontoföringsregelverk avser centraleuropeisk tid (CET).

2.4 RIKSBANKENS REGELVERK

De likvidbanker som är deltagare i RIX ska även följa Riksbankens regelverk. Dessa regler gäller exempelvis för överföringar mellan RIX-konton och likvidavvecklingskonton i SEK samt under vilka förutsättningar en RIX-deltagare får förfoga över medel på likvidavvecklingskonton i SEK. Vidare finns villkor för kreditgivning till RIX-deltagare i samband med avvecklingen hos ES.

A 3. KONTOFÖRANDE INSTITUT

3.1 TILLTRÄDESKRAV

3.1.1 Allmänna krav

Att antas som kontoförande institut innebär att institutet ges rätt att på ES vägnar upprätta vp-konton för kontohavare och att utföra kontoregistreringar på kontohavarens uppdrag i enlighet med LKF. Allmänna krav på företag som antas som kontoförande institut framgår av 3 kap 1, 2, 4, 6a, 6b och 6c §§ nämnda lag. Endast juridiska personer med giltigt Legal Entity Identifier (LEI)-nummer kan antas som kontoförande institut.

3.1.2 Tillhandahållande av information

Kontoförande institut ska på begäran tillhandahålla sådan information som ger ES möjligheten att göra en utförlig riskbedömning gällande legala risker, finansiella risker och operativa risker som ett resultat av åtkomsten till ES tjänster.

3.1.3 Kapitalstyrka

Kontoförande institut ska ha en kapitalstyrka som motsvarar det belopp som enligt vid var tid gällande lagstiftning i det land företaget har sitt säte gäller för sådana företag.

3.1.4 Teknisk anslutning

Kontoförande institut ska vara tekniskt anslutet till VPC-systemet i enlighet med de särskilda villkoren för teknisk kommunikation, se A 7.

Kontoförande institut ska ha erforderliga rutiner och resurser för att kunna hantera de tekniska och operativa risker och problem som kan uppkomma i samband med kontoföringen.

3.1.5 Lämplighet i övrigt

Utöver ovanstående krav skall ett kontoförande institut även i övrigt av ES bedömas vara lämpligt att bedriva kontoföring i VPC-systemet.

3.2 KONTAKTPERSONER

Kontoförande institut ska utse en eller flera kontaktperson/-er med ansvar för teknisk kommunikation med ES och för juridiska frågor rörande kontoföringen. Ett kontoförande institut som enligt A 3.3 har tillstånd att vara emissionsinstitut ska dessutom ha en kontaktperson med ansvar för denna funktion. Kontaktperson kan antingen vara en viss befattningshavare eller särskild enhet inom företaget.

3.3 EMISSIONSINSTITUT

ES kan ge kontoförande institut tillstånd att agera som emissionsinstitut. Sådant tillstånd kan ges generellt eller för visst eller vissa finansiella instrument. För emission av skuldförbindelser under s k PM-program erfordras att emissionsinstitutet även är clearingmedlem i PM-delen.

Ett emissionsinstitut ansvarar för att uppgifter som erhållits från emittenten rörande utgivning av finansiella instrument i viss emission registreras i enlighet med emittentens instruktioner och i överensstämmelse med de regler (se nedan) som vid varje tid gäller för registrering av emissioner i VPC-systemet.

Emissionsinstitutet ska ha ändamålsenlig organisation av sin verksamhet, exempelvis vad gäller ledning, rutiner och bemanning med kompetent personal.

Emissionsinstitutet ska ha tillgång till erforderlig teknisk och juridisk sakkunskap för att få vidta registreringsåtgärder som föranleds av en emission.

Emissionsinstitutet är bundet av ES vid var tid gällande Emittentregelverk och, i förekommande fall, av ES angivna anvisningar och beslut för viss emission.

Om ett emissionsinstitut inte uppfyller de krav som ställs ovan i tredje och fjärde stycket ska vad som sägs i A 10 om tidpunkt för upphörande av tillstånd, även gälla för tidpunkt för upphörande av tillstånd som emissionsinstitut.

När ett företag inte längre har tillstånd att verka som kontoförande institut enligt A 10 äger företaget inte längre rätt att verka som emissionsinstitut.

3.4 PRÖVNING AV ANSÖKAN

Vid prövning av ansökan om att få vara kontoförande institut har ES rätt att på sökandens bekostnad genomföra erforderlig utredning för att kunna bedöma om sökanden uppfyller kraven enligt ES Kontoföringsregelverk. Sådan utredning avseende utländsk sökande kan innefatta utlåtande rörande sökandens juridiska status, giltigheten i sökandens hemland av ES Kontoföringsregelverk och av institutets förpliktelser som kontoförande institut samt möjligheten att verkställa svensk dom eller svensk skiljedom i sökandens hemland.

3.5 AVGIFTER

Ett kontoförande institut ska till ES betala avgifter i enlighet med den prislista som ES vid var tid tillämpar. Information om ändrade priser kommer att sändas ut till samtliga kontoförande institut minst en månad innan den börjar tillämpas. Nya eller höjda avgifter som är föranledda av ändrad lagstiftning eller beslut av domstol eller myndighet ska dock tillämpas fr o m den tidpunkt som följer av den ändrade lagstiftningen eller beslutet. För de tjänster som ES ansett undantagna från mervärdesskatt och där Skatteverket senare skulle bedöma dem som skattepliktiga eller om rättspraxis ändras så att de blir skattepliktiga, äger ES rätt att i efterhand fakturera mervärdesskatt på aktuella tjänster.

A 4. FÖRVALTARE

4.1 TILLTRÄDESKRAV

4.1.1 Allmänna krav

För vp-konto får, istället för ägaren till finansiella instrument, en förvaltare, som erhållit tillstånd härtill av ES, registreras som innehavare av kontot i ägares ställe. Allmänna krav på företag som får registreras som förvaltare framgår av 3 kap. 7 § LKF.

Endast juridiska personer med giltigt Legal Entity Identifier (LEI)-nummer kan antas som förvaltare.

4.1.2 Tillhandahållande av information

Förvaltare ska på begäran tillhandahålla sådan information som ger ES möjligheten att göra en utförlig riskbedömning gällande legala risker, finansiella risker och operativa risker som ett resultat av åtkomsten till ES tjänster.

4.1.3 Kapitalstyrka

Förvaltare ska ha en kapitalstyrka som motsvarar det belopp som enligt vid var tid gällande lagstiftning i det land företaget har sitt säte gäller för sådana företag.

4.1.4 Teknisk anslutning

Förvaltare svarar för att det från förvaltarens egna tekniska system finns en vid var tid väl fungerande teknisk kommunikation med VPC-systemet dels för rösträtsregistrering av aktieägare inför bolagsstämma och för fullgörande av uppgiftsskyldigheten enligt A 4.5, dels för kontoföringen på de vp-konton som öppnas för förvaltarens räkning och på dennes uppdrag. För denna kommunikation ska förvaltare, som själv inte är kontoförande institut, utse ett kontoförande institut. I sistnämnda fall ska det kontoförande institutet skriftligen till ES bekräfta sitt åtagande för förvaltarens räkning. Se vidare A 7.

4.2 KONTAKTPERSONER

Förvaltare ska utse en eller flera kontaktperson/er med ansvar för teknisk kommunikation med ES och för juridiska frågor rörande förvaltarskapet. Kontaktperson kan antingen vara en viss befattningshavare eller särskild enhet inom företaget.

4.3 FÖRTECKNING ÖVER FÖRVALTARENS KUNDER MM

En förvaltare ska föra förteckningar i ordnad form över de värdepapper som förvaltas för kunds räkning samt ha rutiner som säkerställer att kunders värdepapper inte sammanblandas med förvaltarens egna innehav. Förvaltarens interna förteckningar över ägare och andra rättighetshavare till förvaltarregistrerade värdepapper ska innehålla de uppgifter som behövs för att dessa skall kunna ta tillvara sin rätt i förhållande till utgivaren av värdepapperen och tredje man. En förvaltare av aktier i ett avstämningsbolag ska ha rutiner som säkerställer att aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade via förvaltaren i rätt tid kan införas tillfälligt i aktieboken inför bolagsstämma i bolaget.

En förvaltare ska utföra avstämnings mellan förvaltarens interna förteckningar över innehav av förvaltarregistrerade värdepapper och förvaltarens samlade innehav på förvaltarkonton i VPC Systemet. Sådan avstämnings ska ske dagligen alla dagar som är Bankdag.

Alternativ för skattehantering av förvaltarregistrerade innehav, se B 8.5.

4.4 SÄRSKILDA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VISSA UTLÄNDSKA VÄRDEPAPPER PÅ FÖRVALTARKONTO

Särskilda förutsättningar gäller för vissa utländska värdepapper som kontoförs av ES enligt avtal med utländskt förvaringsinstitut. Information om vilka dessa värdepapper är lämnas på ES hemsida <https://www.euroclear.com/sweden>. De särskilda förutsättningarna, som innebär begränsningar i och villkor för ES åtaganden avseende deltagande vid bolagsstämma m m, framgår av 4.4.1 - 4.4.3. Om värdepappren registreras på förvaltarkonto ska förvaltaren i avtal med ägare till nämnda värdepapper överenskomma om förutsättningarna nedan, i den mån ägaren till värdepappret berörs.

4.4.1 Begränsningar av ES åtaganden

Följande begränsningar gäller avseende ES åtaganden enligt 4.4:

- (1) ES medverkar inte till att ägare av värdepappret har möjlighet att delta på bolagsstämma eller att på bolagsstämma rösta för värdepappret.
- (2) ES medverkar inte till att ägare av värdepappret har möjlighet att delta i bolagshändelse om deltagandet är frivilligt. Begränsningen gäller dock inte uppköpserbudande (se vidare 4.4.2).

4.4.2 Försäljning av finansiella instrument eller rätter

För det fall en bolagshändelse resulterar i att ES för förvaltarens räkning erhåller i) ett annat finansiellt instrument än en aktie, ii) en aktie som enligt ES bedömning inte kan registreras i VPC-systemet eller iii) överskjutande rätter, uppdrar förvaltaren åt ES att tillse att sådana finansiella instrument eller rätter säljs på förvaltarens vägnar (se vidare 4.4.3).

ES ska lämna uppgifter om gjord försäljning till förvaltaren som därefter ska, om så erfordras, upprätta avräkningsnota till sin kund.

4.4.3 Kostnader för försäljning och växling

Utbetalning till förvaltare av försäljningslikvid enligt 4.4.2 ovan och kontant utdelning sker genom ES försorg i SEK.

ES har rätt att ur försäljningslikvid respektive utdelningsbelopp, utta skälig ersättning för försäljnings- och/eller växlingskostnader, innan beloppet utbetalas till förvaltaren. Växling av utländsk valuta till SEK sker till den valutakurs som tillämpas av den bank som för ändamålet anlitas av ES vid tidpunkten för växlingen.

4.5 UPPGIFTSSKYLDIGHET

På begäran av ES ska en förvaltare lämna uppgift om de aktieägare i avstämningsbolag vilkas aktier är förvaltarregistrerade. Uppgifterna ska avse:

- (1) namn, person-, organisations- eller registreringsnummer samt postadress avseende aktieägaren; samt
- (2) det antal aktier av olika slag som varje aktieägare äger.

På begäran av ES ska en förvaltare lämna motsvarande uppgifter om ägare av andra värdepapper än aktier i avstämningsbolag om ES behöver uppgifterna för att kunna fullgöra ett åtagande enligt lag eller ett avtal med emittenten och utlämnandet av uppgifterna inte strider mot en bestämmelse om tystnadsplikt i lag. Uppgifterna ska avse förhållandena vid den tidpunkt som ES bestämmer. En förvaltare är inte skyldig att lämna de uppgifter som avses i första stycket om Finansinspektionen har medgett undantag från uppgiftsskyldigheten.

4.6 PRÖVNING AV ANSÖKAN

Vid prövning av ansökan om att få vara förvaltare har ES rätt att på sökandens bekostnad genomföra den utredning som behövs för att kunna bedöma om sökanden uppfyller kraven enligt ES Kontoföringsregelverk. Sådan utredning avseende en utländsk sökande kan innefatta ett utlåtande rörande sökandens juridiska status, giltigheten av förvaltarens åtaganden samt möjligheten att verkställa en svensk dom eller en svensk skiljedom i sökandens hemland.

4.7 AVGIFTER

En förvaltare ska till ES betala avgifter i enlighet med den prislista som ES vid var tid tillämpar. Särskild prislista tillämpas för vissa utländska Värdepapper enligt 4.4. Information om ändrade priser kommer att sändas ut till samtliga förvaltare minst en månad innan den börjar tillämpas. Nya eller höjda avgifter som är föranledda av ändrad lagstiftning eller beslut av domstol eller myndighet ska dock tillämpas från den tidpunkt som följer av den ändrade lagstiftningen eller beslutet.

Om avgifterna för ES förvaring av Värdepapper utomlands enligt 4.4 förändras, har ES rätt att från samma tidpunkt göra motsvarande ändring i den särskilda prislistan. För de tjänster som ES ansett undantagna från mervärdesskatt och där skatteverket senare skulle bedöma dem som skattepliktiga eller om rättspraxis ändras så att de blir skattepliktiga, äger ES rätt att i efterhand fakturera mervärdesskatt på aktuella tjänster.

A 5. CLEARINGMEDLEM

5.1 TILLTRÄDESKRAV

5.1.1 Allmänna krav

Företag som önskar delta i ES clearing och avveckling av finansiella instrument kan antas som clearingmedlem.

Endast juridiska personer med giltigt Legal Entity Identifier (LEI)-nummer och som får vara deltagare i ett avvecklingssystem enligt 8 § lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden kan antas som clearingmedlemmar.

5.1.2 Tillhandahållande av information

Clearingmedlemmen ska på begäran tillhandahålla sådan information som ger ES möjligheten att göra en utförlig riskbedömning gällande legala risker, finansiella risker och operativa risker som ett resultat av åtkomsten till ES tjänster.

5.1.3 Kapitalstyrka

Clearingmedlem ska ha en kapitalstyrka som motsvarar det belopp som enligt vid var tid gällande lagstiftning i det land företaget har sitt säte gäller för sådana företag.

5.1.4 Riskhanteringsplan

Clearingmedlem ska ha erforderliga rutiner och resurser för att kunna hantera de risker och problem som kan uppkomma i samband med avvecklingen. Övervägandena rörande ~~riskhanteringen~~riskhanteringsplan ska dokumenteras i en riskhanteringsplan, bl. a innehållande en beskrivning av hur olika risker ska förebyggas, vilka åtgärder som ska vidtas i en problemsituation och hur ansvaret för dessa åtgärder fördelas i clearingmedlemmens organisation. I riskhanteringsplanen för clearingmedlem som deltar för annans räkning ska särskilt beaktas medlemmens riskexponering i förhållande till sina kunder.

5.1.5 Värdepapperslån och krediter

Clearingmedlem svarar för att det i den utsträckning så erfordras inom den egna organisationen finns väl etablerade funktioner för att kunna hantera repor, värdepapperslån och krediter för egen och för kunders räkning samt säkerheter härför.

5.1.6 Teknisk anslutning

Clearingmedlem svarar för att det från clearingmedlemmens egna tekniska system finns en vid var tid väl fungerande teknisk kommunikation med VPC-systemet dels för inregistrering och uppföljning av clearingmedlemmens överföringsuppdrag och dels för kontoföring på de vp-konton som berörs av clearingmedlemmens uppdrag. För denna kommunikation ska clearingmedlem, som själv inte är kontoförande institut, utse ett kontoförande institut. I sistnämnda fall ska det kontoförande institutet skriftligen till ES bekräfta sitt åtagande för clearingmedlemmens räkning. Se vidare A 7.

5.2 KONTAKTPERSONER

Clearingmedlem ska utse en kontaktperson med ansvar för teknisk kommunikation med ES och för riskhantering och övriga frågor som rör medlemmens clearing och avveckling. Kontaktperson kan antingen vara en viss befattningshavare eller särskild enhet inom företaget.

5.3 PRÖVNING AV ANSÖKAN

Vid prövning av clearingmedlemsansökan har ES rätt att på sökandens bekostnad genomföra erforderlig utredning för att kunna bedöma om sökanden uppfyller kraven enligt ES Kontoföringsregelverk. Sådan utredning avseende utländsk sökande kan

innefatta utlåtande rörande sökandens juridiska status, giltigheten i sökandens hemland av ES Kontoföringsregelverk och av medlemmens åtaganden i samband med clearing och avveckling samt möjligheten att verkställa svensk dom eller svensk skiljedom i sökandens hemland.

5.4 LIKVIDBANK

Clearingmedlem ska för likvidavvecklingen anlita av ES godkänd likvidbank. Krav för godkännande av likvidbank samt villkoren för sådan framgår av A 6.

5.5 AVGIFTER

Clearingmedlem ska till ES erlagga avgifter i enlighet med den prislista som ES vid var tid tillämpar. Information om ändrade priser kommer att sändas ut till samtliga clearingmedlemmar minst en månad innan ny prislista börjar tillämpas. Nya eller höjda avgifter som är föranledda av ändrad lagstiftning eller beslut av domstol eller myndighet börjar dock tillämpas vid den tidpunkt som följer av den ändrade lagstiftningen eller beslutet.

För de tjänster som ES ansett undantagna från mervärdesskatt och där skatteverket senare skulle bedöma dem som skattepliktiga eller om rättspraxis ändras så att de blir skattepliktiga, äger rätt att i efterhand fakturera mervärdesskatt på aktuella tjänster.

A 6. LIKVIDBANK

6.1 ALLMÄNNA KRAV

Institut som på clearingmedlems uppdrag och för dennes räkning ska ta emot och erlagga betalningar som avvecklas inom ramen för ES clearing och avveckling kan godkännas som likvidbank av ES.

Som likvidbank för betalningar i SEK ska institutet vara godkänd deltagare i RIX.

Som likvidbank för betalningar i EUR ska institutet:

- (1) vara deltagare i betalningssystem hos centralbank inom EMU och därvid ha tillgång till kredit i EUR; eller
- (2) genom avtal med deltagare i sådant betalningssystem ha tillgång till kredit i EUR på villkor som i huvudsak är likvärdiga med de som gäller vid deltagande i systemet.

Som likvidbank för betalningar i Annan valuta ska institutet:

- (1) vara deltagare i betalningssystem hos centralbank som tillhandahåller Annan Valuta och därvid ha tillgång till kredit i Annan valuta; eller
- (2) genom avtal med deltagare i för specifik Annan valuta relevant betalningssystem ha tillgång till kredit i Annan Valuta på villkor som i huvudsak är likvärdiga med de som gäller vid deltagande i systemet.

6.2 KAPITALKRAV – EUR OCH ANNAN VALUTA

Likvidbank som utför betalningar i EUR och/eller Annan valuta ska ha en kapitalstyrka som motsvarar det belopp som enligt vid var tid gällande lagstiftning i det land där företaget har sitt säte gäller för sådana företag.

6.3 ÖVRIGT

6.3.1 Krediter

Likvidbank svarar för att det i den utsträckning så erfordras inom den egna organisationen finns väl etablerade funktioner för att kunna hantera repor och krediter för egen och för clearingmedlems räkning samt säkerheter härför.

6.3.2 Teknisk anslutning

Likvidbank svarar för att det från likvidbankens tekniska system finns en vid var tid väl fungerande teknisk kommunikation med VPC-systemet för inregistrering och uppföljning av likvidbankens betalningsuppdrag och säkerheter som berörs av likvidbankens betalningsuppdrag. För denna kommunikation ska likvidbank, som själv inte är kontoförande institut, utse ett kontoförande institut. I sistnämnda fall ska det kontoförande institutet skriftligen till ES bekräfta sitt åtagande för likvidbankens räkning i enlighet med särskilt formulär. Se vidare A 7.

6.3.3 Kontaktpersoner

Likvidbank ska utse en kontaktperson med ansvar för teknisk kommunikation med ES och för övriga frågor som rör likvidbankens uppdrag som likvidbank. Kontaktperson kan antingen vara en viss befattningshavare eller särskild enhet inom företaget.

6.4 PRÖVNING AV ANSÖKAN

Vid prövning av likvidbanksansökan har ES rätt att på sökandens bekostnad genomföra erforderlig utredning för att kunna bedöma om sökanden uppfyller kraven enligt ES Kontoföringsregelverk. Sådan utredning avseende utländsk sökande kan innefatta utlåtande rörande sökandens juridiska status, giltigheten i sökandens hemland av ES Kontoföringsregelverk och av institutets åtaganden i samband med

clearing och avveckling samt möjligheten att verkställa svensk dom eller svensk skiljedom i sökandens hemland.

6.5 AVGIFTER

Likvidbank ska till ES erlægga avgifter i enlighet med den prislista som ES vid var tid tillämpar. Information om ändrade priser kommer att sändas ut till samtliga likvidbanker minst en månad innan ny prislista börjar tillämpas. Nya eller höjda avgifter som är föranledda av ändrad lagstiftning eller beslut av domstol eller myndighet börjar dock tillämpas vid den tidpunkt som följer av den ändrade lagstiftningen eller beslutet.

För de tjänster som ES ansett undantagna från mervärdesskatt och där skatteverket senare skulle bedöma dem som skattepliktiga eller om rättspraxis ändras så att de blir skattepliktiga, äger ES rätt att i efterhand fakturera mervärdesskatt på aktuella tjänster.

A 7. VILLKOR FÖR TEKNISK ANSLUTNING

7.1 TEKNISKT GRÄNSSNITT FÖR KONTOFÖRANDE INSTITUT, FÖRVALTARE, CLEARINGMEDLEM OCH LIKVIDBANK

De tekniska gränssnitten för deltagare med teknisk uppkoppling till VPC-systemet ingår i ES Kontoföringsregelverk. De innehåller en beskrivning av VPC-systemet och behandlar huvudsakligen produkter, transaktioner, rapporter och filer. Gränssnitten ska användas av deltagaren vid utveckling och integration av egna IT-system med VPC-systemet.

För ändringar i gränssnitten gäller vad som anges i A 13.

7.2 KOMMUNIKATIONSLÄNK OCH DATAÖVERFÖRD INFORMATION

Deltagare med teknisk uppkoppling ska ha minst en egen säkert krypterad kommunikationslänk, såvida inte annat företag inom samma koncern eller grupp av företag med väsentlig ekonomisk intressegemenskap har det (för tydlighets skull anges att alla kommunikationslänkar som används måste vara säkert krypterade). En kommunikationslänk kan sålunda användas för samtliga deltagare inom sådan koncern eller grupp.

Deltagaren beställer av ES de telekommunikationstjänster som ska användas från den i anslutningsavtalet angivna anslutningspunkten. ES svarar för service och övervakning av kommunikationslänken från ovan nämnda anslutningspunkt till ES . Om ES eller deltagaren upptäcker fel i kommunikationslänken ska den andra parten omedelbart underrättas samt försök göras att minska den omedelbara skada som felet kan orsaka. ES felanmäler och handhar all kontakt gentemot den av ES anlitade nätoperatören. ES ska tillse att denne omedelbart söker avhjälpa felet.

7.3 INFORMATIONSSÄKERHET

Deltagare med teknisk uppkoppling ska uppfylla följande krav gällande informationssäkerhet.

7.3.1 Ledning och förvaltning av informationssäkerhet

I syfte att aktivt upprätthålla en adekvat skyddsnivå för informationssäkerhet ska deltagaren ha ett ledningssystem med tydliga roller som ansvarar för informationssäkerhet och informationsriskhantering. Deltagaren ska ha en god förvaltning, styrning och övervakning i syfte att säkerställa att informationssäkerhetsrisker identifieras, utvärderas och hanteras på lämpligt sätt. Ledande befattningshavare förväntas ha en aktiv roll i styrnings, ansvars och övervakningsarrangemang. Deltagaren ska även ha ett av ledande befattningshavare godkänt, dokumenterat, tillvägagångssätt för hantering av informationssäkerhetsrisker (i form av en informationssäkerhetspolicy eller liknande) med processer för löpande informationssäkerhetsriskhantering, kontinuerlig förbättring, uppdatering, kontroller, riskhantering och åtgärder för att säkerställa efterlevnaden.

7.3.2 Personal, resurser och kompetens

Deltagaren ska, i syfte att hantera risken för informations- och cybersäkerhetsbrott samt för att upprätthålla en adekvat skyddsnivå för system med direkt eller indirekt koppling till ES, ha nödvändiga resurser och nödvändig kompetens för att aktivt identifiera informationssäkerhetsrisker, sårbarheter och de säkerhetskontroller som behövs för att bevara konfidentialitet, integritet och tillgänglighet avseende information och informationssystem. Säkerhetsskyddsåtgärderna ska anpassas för att möta förändringar så vitt avser identifierade hot och sårbarheter.

Deltagarens personal med behörighet till ES system ska ha genomgått adekvat säkerhetsprövning för behörighetens känslighet. Deltagaren ska ha resurser för att genomföra ovan nämnd säkerhetsprövning.

7.3.3 Hantering av informationstillgångar

Deltagaren ska ha en dokumenterad rutin/policy för informationsklassning i syfte att säkerställa att adekvata skyddsåtgärder implementeras beroende på informationens säkerhetsklassning. Deltagaren ska också säkerställa kontroll och synlighet för hårdvara, programvara, data och informationstillgångar och att dessa hanteras i linje med risk-, hot- och affärsvärde, och ska bland sin personal utse ägare med övergripande ansvar för säkerhetskontroller av system och processer som har en direkt eller indirekt koppling till ES.

7.3.4 Åtkomstkontroll

Deltagaren ska ha dokumenterade rutiner för tilldelning, förändring och regelbunden uppföljning av behörigheter för att säkerställa att endast personer med ett fastställt affärsbehov har tillgång till system som är kopplade till ES. Behörigheter och konton ska vara personliga och inte delas mellan anställda. Särskild aktsamhet och uppföljning ska tillämpas för privilegierade åtkomstbehörigheter, exempelvis systemadministratörer, vilka skulle kunna missbrukas, avsiktligt eller av misstag, och ha potentiellt betydande inverkan på ES tjänster.

Identitets- och åtkomsthanteringskontroller med lämplig säkerhetsstyrka och, där så är möjligt, i linje med marknadspraxis, ska tillämpas för alla användare av informationssystem som är direkt eller indirekt kopplade till ES, exempelvis multifaktor-autentisering och ytterligare kontroller för privilegierade användare.

7.3.5 Fysisk säkerhet

Deltagaren ska ha erforderligt säkerhetsskydd för att förhindra att obehöriga erhåller fysisk åtkomst till informationssystem med koppling till ES.

Deltagaren ska ha dokumenterade rutiner för att säkerställa att informationssystem och elektronisk- och fysisk media inte lämnas obevakade utan erforderligt säkerhetsskydd. Säkra rutiner för destruering ska vara implementerade så att exempelvis uttjänt utrustning destrueras på ett sätt som säkerställer att lagrad information inte kan återanvändas i syfte att erhålla åtkomst till ES system.

7.3.6 Operationell säkerhet

Deltagaren ska säkerställa att denne har nödvändig dokumentation, nödvändiga förfaranden och processer, liksom de resurser och kompetenser som behövs för att säkerställa säker drift av informationssystem som är direkt eller indirekt kopplade till ES.

Deltagaren ska genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder säkerställa att det finns tillräckliga kontroller för att förhindra, upptäcka, identifiera, skydda sig mot, hantera och återhämta sig från alla relevanta cybersäkerhetshot och incidenter. Detta inkluderar, men är inte begränsat till, kontroller avseende sårbarhetshantering, patchhantering, hantering av skadlig programvara, logghantering och hantering av säkerhetsincidenter och händelser.

Deltagaren ska ha etablerat förändringshanteringsförfaranden som beaktar cybersäkerhetsrisker i alla steg, innefattande lämpliga teståtgärder.

7.3.7 Kommunikationssäkerhet

Dataöverförd information ska vara säkert krypterad på sätt som anges i vid var tid gällande gränssnitt. Alla filer måste vara förändringsskyddade. Deltagaren ansvarar för att information som överförs från deltagaren till ES når fram till anslutningspunkten till ES i oförvänskat skick.

Deltagaren ansvarar för att kommunikationsutrustning har erforderligt säkerhetsskydd, inklusive skydd mot obehörig åtkomst till nätverksenheter och dess nätverksportar.

7.3.8 Tredjepartsriskhantering

Deltagaren är, oaktat vem som sköter driften för dennes räkning, ansvarig för att driften upprätthålls och för att adekvata skyddsåtgärder implementeras. Hanteras driften av tredje part ska detta regleras i skriftligt avtal med krav på bl.a. sekretess, integritet och tillgänglighet och åtgärder ska kunna vidtas om sådant avtal ej efterlevs. Outsourcing av tjänster med direkt eller indirekt påverkan på ES ska ske först efter en dokumenterad riskanalys. En sådan riskanalys bör omfatta tekniska kontroller och avtalsvillkor gällande tjänsten för att säkerställa adekvat säkerhetsnivå samt avtalsparternas ansvar för säkerhetsnivån.

Tredjepartssystem ska på adekvat sätt segregeras från system kopplade till ES.

7.3.9 Hantering av informationssäkerhetsincidenter

Deltagaren ska snarast, i linje med god marknadspraxis och eventuella regulatoriska krav, informera ES vid händelse av incident som påverkar eller riskerar att påverka ES eller andra deltagare. Detta gäller även vid händelse hos eventuell underleverantör till deltagaren.

Deltagaren ska ha en dokumenterad incidenthanteringsprocess för att hantera driftstörningar och kunna beskriva bemanning och rutiner för hantering av incidenter som relaterar till ES.

7.3.10 Verksamhetskontinuitet

Deltagaren ska ha back-up planer för det fall drift- eller kommunikationsavbrott inträffar i relevanta system med koppling till ES. Deltagaren ska vidare, i syfte att hantera eventuella störningar i verksamheten, inklusive cyberhot, ha erforderlig kontinuitetshanteringsförmåga, exempelvis genom att etablera beredskapsplaner och återhämtningsplaner. För att upprätthålla en god kontinuitetshanteringsförmåga ska övningar av olika verksamhetskontinuitetsscenarier genomföras regelbundet.

7.3.11 Regelefterlevnad

ES kan begära, på årlig basis eller i samband med incident, att deltagaren genom skriftlig försäkran bekräftar sin efterlevnad av detta avsnitt A 7.3, eller att denne redovisar sin efterlevnad via ett särskilt frågeformulär som ska fyllas i, signeras och lämnas till ES.

7.4 TEKNISK BESKRIVNING

Deltagaren ska i en teknisk beskrivning, vilken ska biläggas anslutningsavtalet, specificera följande uppgifter:

- data- och operativsystem, typ av teknisk anslutning, kommunikationsutrustning och hastighet avseende kommunikation med ES;
- teknisk utrustning, programvara samt leverantör härav som används vid filöverföring till och från ES; samt
- typ av teknik, teknisk utrustning, programvara samt leverantör härav som används för interaktiv kommunikation med ES.

Deltagaren ansvarar för att det finns tillförlitliga reservalternativ i händelse av drift- eller kommunikationsavbrott i de tekniska systemen hos deltagaren. Även sådant reservalternativ ska anges i den tekniska beskrivningen.

Deltagaren ansvarar för att den ovan angivna utrustningen är anpassad till vid var tid gällande gränssnitt.

7.5 ÄNDRING AV ANSLUTNINGSFORM, UTRUSTNING M M

Vid ändringar eller rättelser av fel i kommunikationslänk och/eller registreringsystem som ingår i eller är anslutna till VPC-systemet ska tester genomföras enligt ES instruktioner. ES och deltagarna svarar för sina respektive kostnader i samband med sådana tester.

Deltagare ska i god tid underrätta ES om förändringar som påverkar den tekniska beskrivningen samt till ES lämna en ny teknisk beskrivning av de delar som påverkats.

7.6 BACKUP OCH DRIFTSÄKERHET

ES datoranläggningar är placerade på geografiskt åtskilda driftställen. Kommunikationen till datoranläggningarna är dubblerade och anläggningarna driftövervakas dygnet runt. ES tillämpar diskspeglning, innebärande att all produktionsdata uppdateras samtidigt.

I händelse av driftavbrott är ES målsättning att igångsättning av driften ska vara möjlig inom en timme.

ES ska snarast möjligt informera samtliga deltagare som berörs, om driftavbrott i VPC-systemet och när igångsättning av driften kan antas ske. Om så erfordras för rekonstruktion av data och återupptagande av driften, ska deltagaren på begäran av ES ånyo tillhandahålla information som före avbrottet överfördes till ES.

7.7 KOMMUNIKATIONSTIDER

Linjeförbindelserna mellan ES och deltagarna ska alltid vara öppna för kommunikation. Särskilt tidsschema gäller för kommunikation med VPC-systemet via terminal, se gränssnitt för kontoförande institut, clearingmedlem och likvidbank.

ES äger rätt att utanför ordinarie kontorstid stänga systemet för särskilda bearbetningar, uppdateringar och/eller service av hård- eller mjukvara. ES ska i god tid meddela deltagaren vid vilka tidpunkter sådana åtgärder planeras.

7.8 AVSTEG FRÅN TIDSSCHEMA

Efter framställan av deltagare eller på eget initiativ kan om synnerliga skäl föreligger ES tillfälligt göra avsteg från det tidsschema som gäller för kommunikation med VPC-systemet. Sådan framställan ska ske i god tid i enlighet med de anvisningar som meddelas av ES.

A 8. ANSVARSFÖRHÅLLANDEN

8.1 PARTSFÖRHÅLLANDEN

Detta avsnitt A 8 reglerar ansvaret mellan ES å ena sidan och kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem respektive likvidbank å andra sidan avseende förhållanden som regleras av ES Kontoföringsregelverk. Det ska inte innebära någon inskränkning i kontoförande instituts respektive ES ansvar enligt lag.

8.2 ANSVARSFÖRHÅLLANDEN VID KONTOFÖRING

Kontoförande institut respektive ES ska ersätta skada som uppkommer till följd av brott mot ES Kontoföringsregelverk och ersätta skada som kontoförande institut respektive ES uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar i samband med kontoföringen i VPC-systemet. Motsvarande gäller om skadan orsakats av någon som anlitas av ES respektive det kontoförande institutet.

8.3 ANSVARSFÖRHÅLLANDEN VID FÖRVALTARREGISTRERING

En förvaltare respektive ES ska ersätta skada som uppkommer till följd av brott mot ES Kontoföringsregelverk eller som förvaltaren respektive ES uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar i samband med verksamheten som förvaltare hos ES. Motsvarande gäller om skadan orsakas av någon som anlitas av förvaltaren respektive av ES.

8.4 ANSVARSFÖRHÅLLANDEN I ES CLEARINGVERKSAMHET

Clearingmedlem, likvidbank respektive ES ska ersätta skada som uppkommer till följd av brott mot ES Kontoföringsregelverk och ersätta skada som clearingmedlem, likvidbank respektive ES i sin verksamhet som clearingmedlem, likvidbank respektive värdepapperscentral uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar. Detta ansvar gäller såväl mellan ES å ena sidan och clearingmedlemmar och likvidbanker å andra sidan som inbördes mellan clearingmedlemmar och likvidbanker. ES är inte skyldigt att ersätta skada som clearingmedlem eller likvidbank lider på grund av åtgärd eller underlåtenhet av annan clearingmedlem eller likvidbank.

För transaktioner med Utländska Finansiella Instrument som omfattas av en CSD-Länk med ES som Investor CSD ansvarar clearingmedlem som deltar i en sådan transaktion för varje utländsk skatt eller av myndighet ålagd avgift som, till följd av clearingmedlemmens uppdrag, påförs ES eller som ES har att svara för (för egen eller annans räkning) med anledning av att Utländska Finansiella Instrument tillförs respektive avförs från att omfattas av sådan CSD-Länk.

Det ansvar som kan åvila clearingmedlem eller likvidbank i egenskap av part i affärstransaktion som avvecklas inom ramen för ES clearingverksamhet regleras inte av ES Kontoföringsregelverk.

8.5 ANSVARSBEGRÄNSNING

ES, kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem och likvidbank ansvarar inte för skada som beror på svensk eller utländsk lag, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, elavbrott, teleavbrott, brand, vattenskada, strejk, blockad, lockout, bojkott eller annan liknande omständighet utanför parts kontroll och vars följder part inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit. Förbehållet ifråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om part själv är föremål för eller vidtar sådan åtgärd. ES, kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem och likvidbank är i intet fall ansvariga för indirekt skada.

För utländska värdepapper som för ES räkning förvaras hos en utländsk central värdepappersförvarare, depåbank eller annat förvaringsinstitut och som kontoförs hos ES enligt ett avtal mellan denne och ES, ansvarar inte ES, förvaltare, kontoförande

institut eller clearingmedlemmar för skada som kan hänföras till verksamheten hos det utländska institutet. ES ansvarar inte för valutarisk som uppstår från det att ett belopp i utländsk valuta blivit tillgängligt för lyftning av ES för kontohavarens räkning, till dess att eventuell växling skett.

ES ansvar gentemot kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank ska, under alla förhållanden, förutom vid uppsåt eller grov vårdslöshet, eller då annat följer av tvingande lag eller förordning, vara begränsat till ett totalt belopp (på kollektiv basis) om 100 miljoner SEK per skadetillfälle och 200 miljoner SEK per kalenderår, eller det högre belopp som i det aktuella fallet täcks av ES ansvarsförsäkring. ES åtar sig att vid var tid inneha en ansvarsförsäkring vars belopp är adekvat för ES verksamhet och kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank har rätt att begära ytterligare information om ES relevanta försäkringar och tillhörande bevis på betalning av försäkringspremierna.

A 9. ÖVERVAKNING OCH UPPLYSNINGSSKYLDIGHET

9.1 ÖVERVAKNING

ES övervakar efterlevnaden av ES Kontoföringsregelverk. För att kunna fullgöra sin övervakning har ES rätt att genom en auktoriserad revisor vidta erforderliga kontroller hos kontoförande institut, förvaltare och clearingmedlem och likvidbank. Det kontrollerade institutet ska bistå vid kontrollen och bereda ES tillgång till erforderligt material. En kontroll ska aviseras minst fem Bankdagar i förväg, om det inte föreligger särskilda skäl. Om det vid kontrollen konstateras väsentliga brister, ska det kontrollerade institutet svara för kostnaderna för kontrollen.

Resultatet av kontrollen ska snarast möjligt tillställas det kontrollerade institutet.

9.2 UPPLYSNINGS- OCH UNDERRÄTTELSESKYLDIGHET

Ett företag som deltar som kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank ska på begäran från ES lämna ES de upplysningar om sin verksamhet och sina förhållanden som behövs för att ES ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt ES Kontoföringsregelverk och enligt lag. Ett företag som deltar som kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank ska dessutom på begäran från ES lämna ES de upplysningar om sina kunder och sina leverantörer av kritiska tjänster som är nödvändiga för att ES ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lag.

Företaget ska utan anmodan från ES inkomma till ES med årsredovisning (inklusive revisionsberättelse) samt i förekommande fall kvartalsrapport, så snart dessa blivit vederbörligt fastställda. Företaget ska vidare omedelbart underrätta ES om varje väsentligt förhållande som kommer till dess kännedom och som kan påverka den egna rätten att vara kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem respektive likvidbank. Om företaget är utländskt ska företaget omedelbart underrätta ES om varje ändring av lag eller annan författning och varje beslut av domstol eller myndighet som påverkar tillämpningen av ES Kontoföringsregelverk eller relevant svensk lag i företagets hemland.

Företaget ska medverka till att uppgifter hos myndigheter och andra behöriga organ som är att hänföra till eller är av betydelse för verksamheten som kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem respektive likvidbank lämnas ut till ES.

9.3 BEGRÄNSNINGAR PÅ GRUND AV LAG

Bestämmelserna i A 9.1 och A 9.2 gäller med de begränsningar som följer av lag, t ex beträffande tystnadsplikt.

9.4 ÖVNINGAR

För kontroll av kontoförande instituts, förvaltares, clearingmedlemmars och likvidbankers rutiner för riskhantering ska instituten delta i de larmövningar och andra övningar som ES genomför.

A 10. UPPHÖRANDE AV MEDLEMSKAP

10.1 UPPSÄGNING AV ANSLUTNINGSAVTAL

10.1.1 Kontoförande instituts och förvaltares rätt till uppsägning

Kontoförande institut och förvaltare äger rätt att säga upp sitt anslutningsavtal med ES med en uppsägningstid om två månader räknat från det månadsskifte som inträffat närmast efter det att ES mottagit uppsägningen. Det åligger därvid det kontoförande institutet eller förvaltaren att tillse att samtliga vp-konton som institutet kontoför eller som öppnats för förvaltarens räkning senast vid uppsägningstidens utgång avslutats eller överförs till annat kontoförande institut samt att i samband härmed tillse att eventuella rättighetshavares intressen tillgodoses. Vad som nu sagts gäller även emissionsinstitut.

10.1.2 Clearingmedlems rätt till uppsägning

Clearingmedlem äger rätt att säga upp anslutningsavtal med ES med en uppsägningstid om en månad räknat från det månadsskifte som inträffat närmast efter det att ES mottagit uppsägningen. Det åligger därvid clearingmedlemmen att tillse att samtliga överföringsuppdrag avseende clearingmedlemmen har avvecklats eller övertagits av annan clearingmedlem senast vid uppsägningstidens utgång.

10.1.3 Likvidbanks rätt till uppsägning

Likvidbank äger rätt att säga upp sitt åtagande som likvidbank för viss clearingmedlem med en uppsägningstid om fem Bankdagar. Det åligger därvid likvidbanken att tillse att samtliga likvidbankens betalningsuppdrag för clearingmedlemmen har avvecklats eller övertagits av annan likvidbank senast vid uppsägningstidens utgång. Om en clearingmedlem sagt upp sitt anslutningsavtal ska detta även anses innebära en uppsägning av likvidbankens åtagande för clearingmedlemmen.

10.1.4 ES rätt till uppsägning

ES har inte rätt att säga upp ett anslutningsavtal till upphörande i annat fall än i enlighet med andra stycket eller A 10.2.

ES har rätt att säga upp ett anslutningsavtal till upphörande, om samtidigt därmed samtliga gällande anslutningsavtal med andra kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlemmar eller likvidbanker sägs upp till upphörande. Sådan uppsägning ska åtföljas av ett förslag till hur ES åligganden enligt anslutningsavtalen och ES Kontoföringsregelverk ska organiseras herefter. Anslutningsavtalen upphör att gälla 12 månader efter det månadsskifte som inträffar närmast efter det att ES avsänt uppsägningen eller vid den senare tidpunkt som ES anger i uppsägningen.

10.2 UTESLUTNING AV KONTOFÖRANDE INSTITUT, FÖRVALTARE OCH CLEARINGMEDLEM

10.2.1 Grunder för uteslutning

Om ett företag som deltar som kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlem inte längre uppfyller villkoren för deltagande enligt A 3-5, har ES rätt att utesluta företaget från fortsatt deltagande i ES kontoföring, clearing och avveckling så att deltagandet upphör.

ES har vidare rätt att besluta att deltagande ska upphöra om någon av följande förutsättningar föreligger:

- (1) företaget bryter mot bestämmelse i ES Kontoföringsregelverket eller tillämplig svensk eller utländsk lag;

- (2) förutsättningar för tillämpningen av ES Kontoföringsregelverket i företagets hemland enligt ES skäliga bedömning ändras på sådant sätt att förutsättning för att delta i ES inte längre föreligger; eller
- (3) företaget försätts i konkurs, lämnar in egen konkursansökan, ställer in betalningarna, är föremål för ackordsförfarande eller företagsrekonstruktion, eller annan omständighet föreligger som tyder på att företaget är på obestånd.

Om ES beslutat att utesluta clearingmedlem ska likvidbankens åtagande för clearingmedlemmen upphöra vid samma tidpunkt som clearingmedlemskapet upphör enligt A 10.2.3.

10.2.2 Tillfällig avstängning

Innan ES beslutar om uteslutning av deltagare ska ES, om det inte bedöms uppenbart onödigt, ge företaget tillfälle att inom en av ES beslutad tidsfrist inkomma med förklaring eller vidta rättelse. ES har rätt att i avvaktan härpå helt eller delvis omedelbart avstänga företaget från fortsatt deltagande.

Ifråga om clearingmedlem gäller dock att så snart ES får vetskap om att konkurs, företagsrekonstruktion eller annat därmed jämförbart förfarande har inletts mot en clearingmedlem kommer ytterligare överföringsuppdrag från clearingmedlemmen att avvisas. Redan inrapporterade uppdrag kommer att bli föremål för matchning och klarmarkering i enlighet med normala regler för hantering av överföringsuppdrag, se C 2.

10.2.2.1 Tillfällig avstängning vid underlåtelse av leverans av Finansiella Instrument
ES har även rätt att tillfälligt stänga av clearingmedlem från fortsatt deltagande i samråd med Finansinspektionen och eventuella andra behöriga myndigheter, samt att offentliggöra dennes identitet, om denne konsekvent och systematiskt underlåter att leverera finansiella instrument på det avsedda avvecklingsdatumet.

Clearingmedlemmen ska dessförinnan ges tillfälle att inom en av ES beslutad tidsfrist inkomma med förklaring eller vidta rättelse. När clearingmedlem stängts av tillfälligt kommer ytterligare överföringsuppdrag från clearingmedlemmen att avvisas. Redan inrapporterade uppdrag kommer att bli föremål för matchning och klarmarkering i enlighet med normala regler för hantering av överföringsuppdrag, se C 2.

10.2.3 Tidpunkt för upphörande av medlemskap

Uteslutningen träder i kraft med omedelbar verkan, såvida inte annat beslutas av ES.

10.3 UTESLUTNING AV LIKVIDBANK

10.3.1 Grunder för uteslutning

Om en likvidbank inte längre uppfyller villkoren för deltagande enligt A 6, har ES rätt att utesluta likvidbanken från fortsatt deltagande i ES clearing och avveckling. ES har vidare rätt att besluta att deltagande som likvidbank ska upphöra om någon av följande förutsättningar föreligger:

- (1) likvidbanken bryter mot bestämmelse i regelverket;
- (2) förutsättningar för tillämpningen av regelverket i likvidbankens hemland enligt ES skäliga bedömning ändras på sådant sätt att förutsättning för att delta i ES inte längre föreligger; eller
- (3) likvidbanken försätts i konkurs, lämnar in egen konkursansökan, ställer in betalningarna, är föremål för ackordsförfarande eller företagsrekonstruktion, eller annan omständighet föreligger som tyder på att likvidbanken är på obestånd.

10.3.2 Tillfällig avstängning

Innan ES beslutar om uteslutning av likvidbank ska ES, om det inte bedöms uppenbart onödigt, ge likvidbanken tillfälle att inom en av ES beslutad tidsfrist inkomma med förklaring eller vidta rättelse. ES har rätt att i avvaktan härpå helt eller delvis omedelbart avstänga likvidbanken från fortsatt deltagande.

Så snart ES får vetskap om att konkurs eller annat därmed jämförbart förfarande har inletts mot en likvidbank kommer ytterligare överföringsuppdrag från likvidbanken att avvisas. Redan inrapporterade uppdrag kommer att bli föremål för matchning och klarmarkering i enlighet med normala regler för hantering av överföringsuppdrag, se C 2.

10.3.3 Tidpunkt för upphörande av medlemskap

Uteslutningen träder i kraft med omedelbar verkan, såvida inte annat beslutas av ES.

A 11. EXTRAORDINÄRA ÅTGÄRDER

11.1 RÄTT FÖR ES ATT VIDTA ÅTGÄRDER

ES ska, om så erfordras till följd av allvarlig marknadsstörning, allvarliga störningar i kommunikationerna, allvarliga tekniska problem eller av andra synnerliga skäl, omedelbart vidta de åtgärder som erfordras för att ES på ett säkert sätt ska kunna upprätthålla sin verksamhet. ES ska vid vidtagandet av sådana åtgärder i möjligaste mån försöka begränsa skadorna av de aktuella störningarna. Vad som ovan angivits inskränker inte det ansvar som kan åvila ES respektive kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank enligt A 8.

11.2 UNDERRÄTTELSE

ES ska snarast möjligt underrätta samtliga kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlemmar och likvidbanker om de extraordinära åtgärderna och om ES bedömer erforderligt även övriga som berörs av åtgärderna. De kontoförande instituten, förvaltarna och clearingmedlemmarna ska i den mån åtgärderna eller störningarna berör deras kunder snarast på lämpligt sätt informera dessa.

11.3 ES RÄTT ATT VIDTA ÅTGÄRDER ENLIGT DOM

ES ska, om så erfordras av verkställbar dom avseende svensk rätt meddelad av svensk domstol, ha rätt att vidta de tekniska åtgärderna på Avstämningskonto och avseende de på Avstämningskonto kontoförda Finansiella Instrument som är nödvändiga för att domens beslut ska kunna efterföljas. Detsamma ska även gälla verkställbar skiljedom meddelad av svensk skiljenämnd avseende förhandstillträde till aktier i avstämningsbolag enligt 22 kap. 24§ tredje stycket Aktiebolagslagen (SFS 2005:551).

A 12. INSYN OCH TYSTNADSPLIKT

12.1 KONTOFÖRANDE INSTITUTS RÄTT TILL INSYN

Ett kontoförande institut som är behörigt att vidta en registreringsåtgärd genom anteckning på ett vp-konto har rätt till insyn på det aktuella vp-kontot.

Ett kontoförande institut som utför registreringar i VPC-systemet på uppdrag av förvaltare eller clearingmedlem har rätt till insyn i förvaltarens eller clearingmedlemmens vp-konton och andra konton inom ramen för den behörighet som förvaltaren eller clearingmedlemmen har.

12.2 TYSTNADSPLIKT

ES, kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem och likvidbank förbinder sig att inte utan stöd av lag, ES Kontoföringsregelverk eller medgivande röja information som erhållits om kontoförande institut, förvaltares, clearingmedlems, likvidbanks respektive ES affärs- och driftförhållanden. Den som är eller har varit anställd eller uppdragstagare hos ES, kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank får inte obehörigen röja eller utnyttja uppgifter som har registrerats i ett avstämningsregister eller på annat konto inom ramen för VPC-systemet eller vad han i anställningen eller under uppdraget fått veta om annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

Det åligger ES, kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem och likvidbank att tillse att deras respektive anställda och uppdragstagare respekterar skyldigheterna enligt första stycket.

Parterna bekräftar att de i all användning av uppgifter erhållna från varandra iakttar tillämpliga lagar och avtal avseende sekretess och personuppgiftsbehandling.

12.3 ANVÄNDANDE AV ERHÅLLNA UPPGIFTER

ES förbehåller sig rätten att ta emot, samla in och behandla vissa personuppgifter, inklusive namn, kontaktuppgifter och annan tillhörande information, som avser personer som är anställda eller förknippade med kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem och likvidbank samt företag som ansöker om att bli kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank. Denna information kommer att användas för att hantera ansökningsförfarandet, tillhandahålla tjänster till kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem och likvidbank, kontakta och kommunicera effektivt med nämnda parter samt andra relaterade ändamål.

I vissa fall kan personuppgifterna delas med kontohavare och andra rättighetshavare, emittenter, kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlemmar, likvidbanker och andra företag inom Euroclear-gruppen eller underleverantörer för att uppnå de ovan beskrivna syftena. ES kan kontaktas för att få tillgång till och, om de visat sig vara felaktiga, korrigera personuppgifter i enlighet med gällande lag om personuppgifter. ES förbehåller sig vidare rätten att publicera viss information rörande clearingmedlemmar och underliggande kunder i enlighet med C 2.8.3.

Ytterligare information om hur ES hanterar personuppgifter finns på ES hemsida.

A 13. ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

13.1 INITIATIV TILL ÄNDRINGAR

ES äger i enlighet med vad som nedan anges rätt att göra de ändringar av och tillägg till ES Allmänna villkor som ES bedömer erforderliga.

Kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlem kan själv eller genom en intresseorganisation eller annan företrädare föreslå ändringar av ES Allmänna villkor, som ska behandlas av ES.

13.2 FÖRSLAG TILL ÄNDRINGAR

ES ska sända ut förslag till ändringar i ES Allmänna villkor till samtliga kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlemmar och likvidbanker, vilka ska beredas möjlighet att inom viss angiven tid lämna synpunkter på förslaget. Tiden för lämnande av synpunkter ska normalt inte understiga en månad. ES ska även sända ut förslag till ändringar enligt ovan till Svenska Fondhandlareföreningen företrädare för kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlemmar och likvidbanker som ES finner lämplig.

13.3 SAMRÅD

Sedan ett förslag till ändring i ES Allmänna villkor sänts ut ska ES – om ett kontoförande institut, en förvaltare, clearingmedlem eller en likvidbank så påfordrar – samråda med dessa.

Samråd får i följande fall ske i begränsad omfattning:

- (1) om en ändring endast avser clearingverksamheten behöver samråd inte ske med de kontoförande instituten eller förvaltarna;
- (2) om en ändring endast avser kontoföring behöver samråd inte ske med clearingmedlemmarna, likvidbankerna och förvaltarna; och
- (3) om en ändring endast avser förvaltarregistrering behöver samråd inte ske med de kontoförande instituten, clearingmedlemmarna eller likvidbankerna.

Samråd kan påkallas av Svenska Fondhandlareföreningen eller annarsådan intresseorganisation som mottagit förslag till ändringar enligt ovan, i vilken kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlemmar ingår, dock senast tio Bankdagar efter mottagande av förslag till ändringar.

Om det bedöms som lämpligt kan ES för samråd rörande viss eller vissa ändringar tillsätta en särskild samrådsgrupp med företrädare för ES samt kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlemmar. Om samrådsgruppen ska behandla förslag som framställts av ett enskilt kontoförande institut, en förvaltare eller en clearingmedlem ska företrädare för denne ingå i samrådsgruppen.

Samråd ska normalt avslutas inom den tidsperiod som gäller för synpunkter enligt A 13.2.

13.4 VILLKOR FÖR GENOMFÖRANDE AV ÄNDRINGAR

Ändring av ES Allmänna villkor, i annat fall än som anges i tredje stycket nedan, får inte ske om en tredjedel av samtliga kontoförande institut, förvaltare och clearingmedlemmar motsätter sig ändringen. Den som deltar i verksamheten hos ES i mer än en av dessa egenskaper ska härvid endast räknas en gång. En ändring som endast avser clearingverksamheten får inte genomföras om en tredjedel av samtliga clearingmedlemmar motsätter sig ändringen. På motsvarande sätt gäller att en ändring som endast avser kontoföring inte får genomföras om en tredjedel av de kontoförande instituten motsätter sig ändringen och att en ändring som endast avser

förvaltarregistrering inte får genomföras om en tredjedel av förvaltarna motsätter sig ändringen.

~~Svenska Fondhandlareföreningen och annan intresseorganisation~~Intresseorganisationer för kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlemmar, ska ha rätt att för sina medlemmars räkning avge bindande samtycke enligt första stycket såvida inte en medlem till ES skriftligen reserverar sig mot den föreslagna ändringen. Om det föreligger särskilda skäl eller om en ändring föranleds av svensk eller utländsk lagstiftning eller av avgörande eller beslut av domstol eller myndighet, får ändring av ES Allmänna villkor beslutas och genomföras utan utsändande av förslag enligt A 13.2 eller samråd enligt A 13.3 första och andra stycket. ES ska i sådant fall underrätta berörda kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlemmar om skälen till att samråd ej skett.

13.5 UNDERRÄTTELSE OM ÄNDRINGAR

Kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlemmar och likvidbanker ska – sedan tiden för synpunkter enligt A 13.2 löpt ut – underrättas av ES om beslutade ändringar av ES Allmänna villkor. Om en ändring berör kunder hos, eller avtalsparter till kontoförande institut, förvaltare eller clearingmedlemmar åligger det respektive företag att underrätta sina berörda kunder eller avtalsparter.

13.6 IKRAFTTRÄDANDE AV ÄNDRINGAR

Ändringar av ES Allmänna villkor ska träda ikraft den dag ES bestämmer och som infaller tidigast 30 dagar efter det att ES avsänt underrättelse om ändringar enligt A 13.5, såvida inte en annan tidigare ikraftträdandetidpunkt överenskommit. I sistnämnda fall ska bestämmelserna i A 13.4 första och andra stycket gälla i tillämpliga delar. ES äger dock föreskriva att ändringar som genomförs med stöd av bestämmelsen i A 13.4 tredje stycket ska träda ikraft vid en tidigare tidpunkt än vad som nyss angivits.

A 14. TILLÄMPLIG LAG OCH TVISTELÖSNING

14.1 LAGVAL

Tolkning och tillämpning av regelverket ska vara underkastade svensk rätt.

14.2 GÄLLANDE LAG FÖR FÖRFOGANDEN AVSEENDEN VP-KONTON OCH FINANSIELLA INSTRUMENT KONTOFÖRDA PÅ VP-KONTO

Den sakrättsliga verkan av förfoganden avseende vp-konton och finansiella instrument som är kontoförda på vp-konto regleras av 6 kap LKF.

14.3 TVISTELÖSNING

Tvister med anledning av regelverket mellan ES och kontoförande institut, förvaltare, clearingmedlem eller likvidbank eller mellan clearingmedlemmar ska slutligt avgöras av skiljemän enligt vid tidpunkten för påkallandet av skiljeförfarande gällande svensk lagstiftning om skiljeförfarande. Rättegångsbalkens regler om omröstning, förening av mål och fördelning av rättegångskostnader ska äga tillämpning.

Skiljeförfarandet ska hållas på svenska och äga rum i Stockholm, Sverige.

14.4 TVIST RÖRANDE BETALNING AV AVGIFT

Utan hinder av A 14.3 får tvister rörande betalning av avgift till ES föras vid allmän domstol i Sverige.

B. KONTOFÖRING PÅ VP-KONTO

B 1. KONTOFÖRANDE INSTITUT

1.1 VPC-SYSTEMET

VPC-systemet är den övergripande beteckningen på ES tekniska system för registrering och kontoföring av värdepapper och för clearing och avveckling av handel med värdepapper. VPC-systemet omfattar det operativa systemet för informations- och transaktionshantering m m. För en översikt över VPC-systemets olika delsystem och komponenter hänvisas till Användarmanualen.

Företag som ansluts till ES som kontoförande institut, erhåller tillgång till VPC-systemets kontoföringsfunktioner via terminal, filöverföringar och/eller dator-datorkommunikation. Villkoren för den tekniska anslutningen återfinns i A 7 samt i de Tekniska gränssnitten för kontoförande institut, clearingmedlem och likvidbank.

1.2 KONTOFÖRANDE INSTITUTETS ÅTAGANDE

Företag som erhåller tillstånd som kontoförande institut får behörighet att på ES vägnar öppna vp-konton och/eller registrera nya eller ändrade uppgifter på vp-konton. Dessa åtgärder betecknas som kontoföring. Kontoförande institut ansvarar gentemot ES för att inga andra åtgärder vidtas än sådana där det föreligger ett klart och tydligt uppdrag från kontohavare eller blivande kontohavare, antingen denne är ägare, förvaltare, emittent (gäller emissionsinstitut) eller annan rättighetshavare.

Ett kontoförande institut får inte utan godtagbara skäl vägra att öppna vp-konto för förvärvare eller innehavare av finansiellt instrument som kontoförs av ES. Vissa finansiella instrument får endast kontoföras på viss typ av vp-konton (PM-konto, förvaltarkonto, ägarkonto eller servicekonto).

1.3 KONTOFÖRANDE INSTITUTETS UPPDRAGSGIVARE

Den som förvärvar värdepapper väljer vilket kontoförande institut som ska öppna vp-konto för registrering av förvärvet. Vid emission av värdepapper bestämmer emittenten vilket eller vilka kontoförande institut som ska vidta de registreringsåtgärder som föranleds av emissionen och på vilka konton registrering ska ske. För kontoföring i samband med emittentuppdrag gäller både ES Kontoföringsregelverk och ES Emittentregelverk.

Uppdraget från kontohavaren ska om möjligt regleras i skriftligt avtal mellan denne och det kontoförande institutet.

Det kontoförande institut som har öppnat ett vp-konto ska vidta registreringsåtgärder såvitt avser det vp-kontot. Andra kontoförande institut kan endast registrera överföringar till kontot.

Ett kontoförande institut som endast har rätt att vidta registreringsåtgärder för egen räkning, har enbart tillgång till funktioner för att vidta registreringsåtgärder på vp-konton identifierade med det egna organisations- eller identifieringsnumret.

Ett kontoförande institut identifieras i VPC-systemet med organisations- eller registreringsnummer och en särskild sk KI-identitet.

1.4 FULLMAKT FÖR KONTOFÖRANDE INSTITUT

Annat kontoförande institut än det som öppnat ett visst vp-konto kan ges rätt till insyn i alla uppgifter på vp-kontot (insynsfullmakt) genom anteckning om fullmakt för detta kontoförande institut. Sådan fullmakt lämnas av kontohavaren och registreras på aktuellt vp-konto av det kontoförande institut som öppnat kontot. Fullmakt gäller till dess att den avregistrerats från vp-kontot. Fullmakt kan inte registreras på PM-konto eller servicekonto.

Följande olika slag av fullmakter för annat kontoförande institut, utöver insynsfullmakt enligt ovan, kan registreras efter godkännande av det kontoförande institutet som öppnat vp-kontot:

- (1) dispositionsfullmakt - ger rätt till insyn i alla uppgifter på och dispositionsrätt till vp-kontot; och
- (2) säljfullmakt - ger dispositionsrätt under en begränsad tid till ett bestämt antal värdepapper av ett visst slag på vp-kontot.

1.5 BEHÖRIGHET FÖR ANVÄNDARE

Ett kontoförande institut ska ha en väl fungerande behörighetsadministration i syfte att undvika otillbörlig registrering i eller otillbörligt utnyttjande av VPC-systemet. Det kontoförande institutet ska ha regler och rutiner för bestämmande av vilka personer som ska få rätt till insyn i och/eller rätt att vidta registreringsåtgärder i VPC-systemet samt rutiner för kontroll och uppföljning av användningen av utdelade behörigheter.

1.6 BEHÖRIGHETSADMINISTRATION

Ett kontoförande institut kan välja att för sin behörighetsadministration använda s k kontorsbehörighet. Rätt till insyn i och/eller rätt att vidta registreringsåtgärder begränsas därigenom till behörig personal under visst angivet kontor eller arbetsställe. VPC-systemet innehåller funktioner som ger möjlighet att kontrollera vilken person hos det kontoförande institutet som vidtagit en viss registreringsåtgärd. ES kan medge att det kontoförande institutet beträffande viss specifik kommunikation med VPC-systemet, använder sig av ett system, varigenom sådan kontroll inte utförs inom ramen för VPC-systemet. Det kontoförande institutet svarar i sådana fall för att behörighetskontrollen sker inom det egna datasystemet och ska till ES lämna en skriftlig redogörelse för hur detta görs och är på ES anmodan skyldig att bistå med information om vilken person hos det kontoförande institutet som vidtagit en viss registreringsåtgärd.

1.7 ÄNDRINGS- OCH INCIDENTRAPPORTER

Till stöd för kontroll och uppföljning av behörighetsadministrationen framställs dagligen i VPC-systemet en rapport till respektive kontoförande institut över alla namn-, adress- och bankkontoändringar som görs via terminal. Rapporten innehåller ändringar avseende kontohavare, förmyndare, ombud, panthavare och annan rättighetshavare och är uppdelad på ägarkonton respektive förvaltarkonton. Vidare framställs också rapporter över tillbud i VPC-systemet, s k incidentrapporter. Av rapporterna framgår om försök har gjorts att få tillgång till VPC-systemet utan erforderlig behörighet.

B 2. REGISTRERINGAR PÅ AVSTÄMNINGSKONTO

2.1 AVSTÄMNINGREGISTER OCH AVSTÄMNINGSKONTO

Ett avstämningsregister upprättas för varje slag av finansiellt instrument som kontoförs enligt LKF. ES upprättar avstämningsregister enligt avtal med emittenten av instrumentet eller – i vissa fall – med utländsk kontohållare eller depåbank. Avstämningsregister består av avstämningskonton, som i sin tur består av sådan information som enligt LKF ska registreras avseende (i) visst antal av visst slag av finansiellt instrument och (ii) viss innehavare. Information på avstämningskonto sammanställs för visuell presentation i form av vp-konto.

En förvärvare av kontoförda finansiella instrument måste för att bli registrerad på avstämningskonto i eget namn, låta öppna ett (eller valfritt antal) vp-konto(-n) hos valfritt kontoförande institut. Vp-kontot kommer, sedan förvärvet blivit slutligt registrerat i avstämningsregister, att innehålla information om aktuellt avstämningskonto.

2.2 ANMÄLAN FÖR REGISTRERING

När en uppgift som ska registreras på avstämningskonto enligt lag anmäls av vp-kontohavaren till det kontoförande institutet, ska institutet genast göra registreringen. Registreringsåtgärder med anledning av anmälningar från statliga myndigheter utförs av ES, som också vidtar erforderliga registreringsåtgärder med anledning av överföringar av utländskt värdepapper mellan vp-konto och kontosystem hos annan central värdepappersförvarare eller depåbank, hos vilken värdepapperet är registrerat. För de åtgärder som föregår en sådan registrering kan ES föreskriva särskilda rutiner. En registreringsanmälan får avslås av det kontoförande institutet om det saknas förutsättningar för registrering. Det kontoförande institutet ska skriftligen underrätta den som gjort anmälan om beslutet och ange skälen härför.

2.3 OFULLSTÄNDIG ANMÄLAN MM

Om en registreringsanmälan är ofullständig men bristen går att avhjälpa, får det kontoförande institutet anmoda anmälaren att komplettera sin anmälan. I avvaktan på komplettering kan kontospärr och kontotext registreras på det aktuella vp-kontot, se B 6.5.

Ett kontoförande institut får också, om det finns särskilda skäl, vidta en ofullständig registreringsåtgärd och samtidigt hänskjuta frågan till ES för beslut.

2.4 RÄTTELSER

Om den som har vidtagit en registreringsåtgärd upptäcker att det skett en felaktig registrering, får den rättas av det kontoförande institutet endast om oriktigheten uppkommit till följd av att den som vidtagit registreringsåtgärden eller någon annan har gjort sig skyldig till skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den som berörs av åtgärden ska lämnas tillfälle att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrande annars är uppenbart obehövligt.

2.5 OMPRÖVNING

ES ska på begäran av den som berörs av en registreringsåtgärd ompröva beslut om registreringsåtgärd som ett kontoförande institut har fattat.

Ett kontoförande institut som vidtar en åtgärd eller fattar ett beslut som går en kontohavare eller någon annan emot, ska skriftligen underrätta den berörde om beslutet, om skälen för detta och om möjligheten att begära omprövning hos ES.

B 3. KONTON I VPC-SYSTEMET

3.1 OLIKA SLAG AV KONTON

I VPC-systemet förekommer olika slag av konton för att möjliggöra en effektiv och ändamålsenlig hantering av kontoföring och clearing och avveckling. Flertalet konton utgör vp-konton.

Vp-konton är en sammanfattande benämning på sådana konton som kan innehålla ett eller flera avstämningskonton, vilka beskrivs under 3.1.1. Den grundläggande indelningen av vp-konton beskrivs närmare under 3.2. För att underlätta särskild hantering av olika vp-konton för olika ändamål och kontohavare finns vissa funktioner som kan registreras på vissa vp-konton. Dessa beskrivs under 3.3. Utöver vp-konton förekommer i VPC-systemet även konton för hantering av likvidbelopp, som beskrivs under 3.4.

Vp-konton möjliggör segregering av egna värdepapper från andras, exempelvis kontoförande instituts och förvaltares egna värdepapper från dessas kunders värdepapper, i enlighet med beskrivning under 3.2.1 och 3.2.2 nedan. Kontoförande institut respektive förvaltare har möjlighet att erbjuda sina kunder segregering av kundens innehav på ett ägarkonto eller ett förvaltarkonto samt informera kunderna om de kostnader och risker som respektive alternativ innebär.

3.1.1 Avstämningskonto

Ett avstämningskonto ingår enligt LKF i ett avstämningsregister. Ett eller flera avstämningskonton som ingår i ett eller flera avstämningsregister sammanställs på vp-konto. Ett vp-konto är således ett av ES upprättat konto som utgör en sammanställning av ett eller flera avstämningskonton, som ingår i ett eller flera avstämningsregister. Ett vp-konto kan kombineras med olika funktioner som underlättar hanteringen av de på kontot registrerade värdepapperen i olika avseenden.

3.2 INDELNING AV VP-KONTON

Ett vp-konto är registrerat antingen i ägarens namn (ägarkonto) eller i förvaltares namn i ägares ställe (förvaltarkonto). Med förvaltare avses i det följande företag som erhållit tillstånd av ES att registreras som förvaltare. Reglerna om vp-konton omfattar både ägarkonton och förvaltarkonton, såvida annat inte särskilt anges.

3.2.1 Vp-konto i ägares namn - ägarkonto

En ägare av värdepapper kan för sina värdepapper ha ett eller flera vp-konton öppnade i sitt eget namn eller låta värdepapperen vara förvaltarregistrerade. Ett vp-konto som är registrerat i ägarens namn kallas ägarkonto. Ägaren eller i förekommande fall ett ombud som anmälts som företrädare för ägaren aviseras om alla förändringar på kontot. Ett ordinärt vp-konto som ej har något särskilt registrerat ändamål eller funktion enligt 3.3 kallas vp-konto Bas.

Ägarkonton möjliggör för kontoförande institut att individuellt segregera egna eller enskilda kunders värdepapper på vp-konto. Den huvudsakliga legala innebörden av denna typ av konto återfinns i LKF och avseende obeståndsrätt i konkurslagen (1987:672). Kostnader för ägarkonto återfinns i ES prislistor.

3.2.2 Vp-konto i förvaltares namn i ägares ställe - förvaltarkonto

Värdepapper kan vara förvaltarregistrerade. Detta innebär att ett företag, som av ES godkänts som förvaltare i enlighet med A 4, registreras som innehavare av ett vp-konto med anmärkningen att värdepapperen innehas i ägares ställe. Ett vp-konto som är registrerat i förvaltares namn kallas förvaltarkonto och visar det samlade innehavet

på vp-kontot för förvaltarens kunder. En förvaltare kan ha ett eller flera förvaltarkonton. ES aviserar endast förvaltaren om förändringar på förvaltarkontot. Ett förvaltarkonto som ej har något särskilt registrerat ändamål eller funktion enligt 3.3 kallas förvaltarkonto Bas.

Förvaltarkonton möjliggör för förvaltare att hålla en eller fler kunders värdepapper på ett och samma vp-konto. Den huvudsakliga legala innebörden av denna typ av konto återfinns i LKF och avseende obeståndsrätt i konkurslagen (1987:672). Kostnader för förvaltarkonto återfinns i ES prislister.

3.2.3 PM-konto

Ett PM-konto är ett vp-konto på vilket endast sådana skuldförbindelser som ges ut under sk PM-program, får kontoföras. För utgivning och hantering av sådana instrument gäller ES Emittentregelverk. För utbetalningarna av ränte- och inlösenbelopp avseende dessa instrument gäller i princip de regler för likvidhantering som beskrivs i C 4 samt C 6.

3.2.4 Servicekonto

Ett servicekonto är ett vp-konto som får öppnas enligt särskilt avtal mellan ES och kontoförande institut. Om sådant avtal tecknats kan även vissa utländska finansiella instrument kontoföras på servicekonton. Endast det kontoförande institut som öppnat servicekontot kan ha rätt till insyn på kontot. Servicekonto kan endast vara ägarkonto.

3.2.5 Medlemskonto

Ett medlemskonto är ett vp-konto som ES upprättar för varje clearingmedlem som deltar i AM-delen i samband med antagandet av clearingmedlemmen. Ett medlemskonto upprättas därutöver för varje ytterligare clearingmedlemsidentitet som skapas för clearingmedlemmen.

På medlemskontot registreras clearingmedlemmens överföringsuppdrag (per clearingmedlemsidentitet). I samband med avvecklingen överförs automatiskt beställda och levererade värdepapper till clearingmedlemmens medlemskonto. Det åligger clearingmedlemmen att själv anmäla överföringar från medlemskontot till andra vp-konton tillhöriga medlemmens kunder eller clearingmedlemmen själv. Detta ska göras snarast möjligt så att medlemskontot normalt inte utvisar något innehav annat än i samband med avvecklingen.

3.2.6 Konto för överskottsinsättningar

Ett konto för överskottsinsättningar är ett vp-konto som anvisas av clearingmedlemmen för att efter respektive avvecklingsdags sista avvecklingsomgång för avveckling, genom leverans mot betalning (DVP) eller utan betalning (FOP), krediteras de värdepapper som omfattas av de på medlemskontot registrerade men ej slutförda överföringsuppdragen. Ej slutförda överföringsuppdrag avser värdepappersleveranser som ej avvecklats och levererats till beställare samt värdepappersbeställningar som avvecklats och tagits emot av beställande clearingmedlem men ej krediterats annat vp-konto än medlemskonto. Ett av clearingmedlem särskilt anvisat konto för överskottsinsättningar kan utgöra ägarkonto eller, för clearingmedlem som även är förvaltare, förvaltarkonto. Om clearingmedlem inte särskilt har anvisat ett vp-konto som ska utgöra konto för överskottsinsättningar används istället samma vp-konto som utgör medlemskonto för sådant ändamål.

Det åligger clearingmedlem att tillse att värdepapper som krediterats till vp-konto som utgör konto för överskottsinsättningar snarast möjligt överförs till annat vp-konto tillhöriga medlemmens kunder eller clearingmedlemmen själv. Detta ska göras snarast möjligt så att kontot som utgör konto för överskottsinsättningar normalt inte utvisar något innehav efter den sista avvecklingsomgången respektive avvecklingsdag.

Se Användarmanualen avseende att konto för överskottsinsättning i vissa fall istället utgörs av det vp-konto varifrån affärsuttaget registrerats.

3.3 SÄRSKILDA ÄNDAMÅL OCH FUNKTIONER FÖR VISSA VP-KONTON

3.3.1 Apport

En särskild markering kan registreras på ett vp-konto som används i samband med apportemissioner eller uppköpserbjudanden för kontoföring av apportegendom respektive aktier som erbjuds det uppköpande bolaget. Markeringen innebär att innehavet reserveras för viss bolagshändelse.

Apportfunktionen kan registreras på ägarkonto Bas, förvaltarkonto Bas eller servicekonto.

3.3.2 Handelslager

Ett särskilt vp-konto öppnas för en clearingmedlem för kontoföring av medlemmens handelslager. Clearingmedlemmen registreras som kontohavare och betraktas därmed som ägare till värdepapper på kontot. Förändringar på ett sådant konto aviseras inte. Handelslagerfunktionen kan registreras på ägarkonto Bas eller på PM-konto.

3.3.3 Hembud

Ett hembudskonto är ett vp-konto som öppnas automatiskt vid överlåtelse av aktier som omfattas av hembudsskyldighet enligt bolagsordningen. På kontot, som öppnas för förvärvaren av aktierna, registreras hembudsaktierna intill dess att frågan om lösningsrätten slutligen prövats.

3.3.4 Kommissionspant

Kommissionspant kan registreras på ett vp-konto till förmån för clearingmedlem avseende likvid för köpta värdepapper som förvärvas i kommission för kunds räkning. Clearingmedlemmen initierar registreringen av panten.

Kommissionspant kan registreras på ägarkonto Bas eller på servicekonto.

3.3.5 Omläggning

Ett vp-konto som vid övergången till ett dematerialiserat värdepapperssystem (1989 eller 1990) inte kunde hänföras till ett visst kontoförande institut öppnades istället genom ES försorg utan angivande av kontoförande institut. Registreringsåtgärder på ett sådant vp-konto, som kallas omläggningskonto, kan ske först efter det att kontohavaren uppdragit åt ett visst kontoförande institut att omvandla det till ett vp-konto Bas.

Omläggningskonto är registrerat i ägarens namn.

3.3.6 Pant

Ett vp-konto där panträtt i värdepapper har registrerats kallas pantkonto, se vidare B 7.

3.3.7 Säkerhetskonto

Säkerhetskonto är benämningen på ett PM-konto som av clearingmedlem/likvidbank angivits för utnyttjande av kreditfacilitet för intradagskredit i SEK hos Riksbanken, se vidare C 5. Säkerhetskonto kan endast användas för kredit i SEK.

3.4 ANDRA KONTON ÄN VP-KONTON

Utöver ovannämnda konton för registrering av värdepappersinnehav tillhandahåller ES inom ramen för clearing- och avvecklingsverksamheten olika slag av konton för clearingmedlemmar och likvidbanker, t ex likvidavvecklingskonton och likvidnoteringskonton. För en närmare beskrivning av dessa konton hänvisas till avsnitt C.

B 4. INFORMATION OM VP-KONTO¹

4.1 KONTOAVISERING

Innehavare av vp-konto underrättas om alla förändringar av uppgifter på kontot och om utbetalningar som sker avseende värdepapper som är registrerade på kontot (se dock handelslagerkonto B 3.3.2). Underrättelserna skickas som vp-avier, per post eller via internet eller efter särskild överenskommelse i annan form. Förutom kontohavaren, underrättas registrerade panthavare och andra rättighetshavare som berörs av registreringen.

Underrättelserna framställs antingen på svenska eller engelska. Svensk text skrivs på underrättelser till mottagare bosatta i Sverige, Norge och Danmark samt till personer med svenskt personnummer bosatta i övriga världen. Övriga mottagare underrättas på engelska.

Uppgifter om innehavsförändringar aviseras normalt på avvecklingsdagen medan övriga förändringar av kontouppgifter aviseras på registreringsdagen. Utbetalningar aviseras normalt på Bankdagen efter avstämningsdagen för utbetalningen ifråga.

Avvikande tidschema kan förekomma i särskilda fall och efter särskild överenskommelse på marknaden.

Ett kontoförande institut kan överenskomma med ES om att aviseringar ska ombesörjas av institutet.

4.2 ÅRSKONTOUTDRAG MM

4.2.1 Uppgifter från ES

Kontohavare erhåller varje år före utgången av januari månad ett årsbesked utvisande kontots innehåll per den 31 december föregående år.

4.2.2 Uppgifter från kontoförande institut

Kontoförande institut ska om kontohavaren så begär lämna besked om de förändringar på kontot som ägt rum under det föregående året.

Efter begäran från kontohavare och registrerade pant- och rättighetshavare ska kontoförande institut även lämna besked om uppgifterna på visst vp-konto i den mån de berör hans rätt.

Kontohavare har därutöver rätt att när som helst av det kontoförande institutet begära ett kontoutdrag. På sådant kontoutdrag redovisas det totala värdepappersinnehavet samt innehavsförändringar på kontot under den tidsperiod som anges i uppdraget. Ett samlat kontoutdrag med motsvarande information kan även erhållas för en kontohavares samtliga vp-konton.

4.3 KONTOHISTORIK

Varje ändring av kontoinformation medför automatiskt att den gamla uppgiften kompletteras med datum för förändringen och lagras i ett register för kontohistorik. Alla transaktioner som avser innehavsförändringar på vp-konto och kontohistorik lagras i minst 10 år. Informationen är under lagringstiden åtkomlig för kontoförande institut genom VPC-systemet.

---

¹ Gäller ej Medlemskonto

B 5. ÖPPNANDE AV VP-KONTO M M²

5.1 GRUNDUPPGIFTER

Ett vp-konto identifieras med ett kontonummer som genereras med automatik vid öppnandet av kontot. För varje vp-konto anges vilket kontoförande institut som ansvarar för kontoföringen.

På vp-kontot ska kontohavarens namn och personnummer eller annat identifieringsnummer anges. Om svenskt personnummer eller annat identifieringsnummer saknas kommer kontohavaren på kontot att tilldelas ett registreringsnummer av ES.

På vp-konto ska vidare kontohavarens postadress anges. Adressuppgifterna för fysiska personer folkbokförda i Sverige uppdateras normalt varje vecka med uppgifter från SPAR adressregister. På samma sätt uppdateras adressuppgifterna för förmyndare, ombud, panthavare och annan rättighetshavare.

5.2 AVKASTNINGSKONTO MM

Vid öppnande av ett vp-konto ska minst ett avkastningskonto anges för insättning av utfallen avkastning och andra kontanta belopp enligt avsnitt B 3.7 i ES Emittentregelverk. Avkastningskonto som anges ska om möjligt vara konto hos det kontoförande institutet, alternativt hos bank eller värdepappersinstitut som det kontoförande institutet anvisar.

I de fall avkastningskonto är konto hos annan bank eller värdepappersinstitut än det kontoförande institutet bör det kontoförande institutet vidta åtgärder för att tillse att vp-kontot och avkastningskontot är konton hos samma institut. Om kontoförande institut bedömer att avkastningskonto i det egna institutet, av legala eller andra skäl, inte lämpligen kan eller bör anges för ett vp-konto ska det kontoförande institutet tillse att det institut där avkastningskontot finns även registreras som kontoförande institut för det aktuella vp-kontot. Detta förutsätter att sådant mottagande institut är ett kontoförande institut och godtar att bli registrerat som kontoförande institut för det aktuella vp-kontot.

Ett av avkastningskontona ska anvisas för avkastning som utbetalas i SEK. Endast ett avkastningskonto per valuta får anges. Ett avkastningskonto hos en utländsk bank ska anges med de uppgifter som erfordras enligt SWIFT:s regler.

5.3 UNDERÅRIG KONTOHAVARE

På vp-konto med underårig kontohavare ska förmyndare anges. Om förmyndare saknar svenskt personnummer, tilldelas denne på kontot ett registreringsnummer av ES. Myndighetsdagen för underårig kontohavare med svenskt personnummer bevakas automatiskt. I samband med myndighetsdagen tas uppgiften om förmyndare bort från vp-kontot.

5.4 DÖDSBO

Genom SPAR adressregister erhåller ES uppgift om avliden kontohavare folkbokförd i Sverige. Härigenom införs uppgiften automatiskt på samtliga vp-konton för kontohavaren. Samtidigt registreras med automatik dispositionsförbehåll för behörig företrädare för dödsboet på sådana konton.

5.5 GOD MAN OCH FÖRVALTARE ENLIGT FÖRÄLDRABALKEN

Om tingsrätt eller överförmyndare utsett god man för fysisk person ska den gode mannen normalt registreras som ombud på huvudmannens vp-konton. Tingsrätt kan

---

² Gäller ej Medlemskonto

även utse förvaltare med uppdrag som omfattar förvaltning av värdepapper. På huvudmannens vp-konto ska sådan förvaltare antecknas som ombud med ensam dispositionsrätt över konton.

5.6 ÖVERFÖRMYNDARSPÄRR

En fysisk persons värdepappersinnehav kan vara överförmyndarspärret enligt 13 kap 19 § eller 14 kap 21 § föräldrabalken. Överförmyndarspärret registreras på vp-konto genom att dispositionsförbehåll och kontotext antecknas. Av kontotext ska tydligt framgå dispositionsförbehållets innehåll.

5.7 SAMÄGARE

Om det finns flera ägare till ett värdepappersinnehav (samägare), kan endast en av ägarna registreras som kontohavare och företrädare för vp-kontot. Som kontoföreträdare måste någon utses som har skatterättsligt hemvist i Sverige. På vp-kontot antecknas särskilt att samägare finns. Sådan uppgift kan inte avregistreras från kontot. Om samägarförhållandet avslutas måste därför befintligt innehav överföras till nytt vp-konto, som öppnas för den ägare som därvid anmäls.

5.8 OMBUD FÖR KONTOHAVARE

Ombud för kontohavaren kan antecknas på vp-konto som är ägarkonto. Ombudet kan ges en begränsad dispositionsrätt genom att dispositionsförbehåll antecknas. Om ej annat antecknats får ombudet samma rätt till insyn i och dispositionsrätt över vp-kontot som kontohavaren.

Ombud registreras med angivande av adress och personnummer eller annat identifieringsnummer.

5.9 AVIMOTTAGARE

Om kontohavaren önskar att en annan person ska vara mottagare av aviseringar rörande vp-kontot, utan att på något annat sätt ha rätt till insyn i eller dispositionsrätt över ett vp-konto, ska mottagarens namn och adress registreras som c/o-adress. Mottagaren ska således i sådant fall inte registreras som ombud.

5.10 AVSLUTANDE AV VP-KONTO

Kontoförande institut får avsluta tomma vp-konton, dvs som inte innehåller något avstämningskonto, och ansvarar för att kontohavaren därvid inte förorsakas skada eller olägenhet.

B 6. KONTOFÖRBEHÅLL M M

6.1 DISPOSITIONSFÖRBEHÅLL

Begränsningar i en kontohavares eller ett ombuds rätt att förfoga över de på vp-konto kontoförda värdepapperen kan registreras som dispositionsförbehåll. Det kontoförande institutet ansvarar för att i varje enskilt fall pröva dels om förutsättningar föreligger för att registrera ett dispositionsförbehåll, dels om en anmälan om innehavsförändring på ett vp-konto med dispositionsförbehåll får föranleda registreringsåtgärd.

6.2 MYNDIGHETSBELASTNING

På begäran av konkursförvaltare, kronofogdemyndighet eller annan statlig myndighet ska ES registrera respektive avregistrera s k myndighetsbelastning på vp-konto, t ex beslut avseende konkurs, utmätning, kvarstad och betalningssäkring. Registrering av myndighetsbelastning innebär att konkursförvaltaren eller myndigheten registreras som företrädare för vp-kontot med rätt att ensam disponera över kontot och att lämna uppdrag och anmälningar om transaktioner och överföringar från vp-kontot.

6.3 HEMBUDSFÖRBEHÅLL

Aktier som enligt bolagsordningen omfattas av hembudsskyldighet får inte vara förvaltarregistrerade, utan ska alltid registreras i ägarens namn. Vid överföring av sådana aktier från ett vp-konto till ett vp-konto med annan innehavare öppnas automatiskt ett nytt konto för mottagaren, s k hembudskonto. Detta konto är spärrat för vidare överföringar av aktierna under den tid som förvärvet prövas i enlighet med de aktuella hembudsvillkoren. Endast ES kan göra registreringar på ett hembudskonto. Det kontoförande institutet för det vp-konto, som förvärvaren angivit för kreditering av de mottagna aktierna, har rätt till insyn i hembudskontot under den tid som prövningen av lösningsrätten pågår.

Under prövningstiden utfallande avkastning från aktieinnehavet utbetalas till innehavaren av hembudskontot. Tilldelningar i samband med emissioner registreras på hembudskontot och följer sedan grundposten vid överföring av aktierna efter hembudsprövningen. Teckningsrätter som bokas in på hembudskontot under prövningstiden, tillfaller innehavaren av hembudskontot.

6.4 FÖRBEHÅLL VID EMISSION OCH UPPKÖP

I samband med apportemission och uppköpserbjudanden kan aktier tillhörande sådana aktieägare som anmäler intresse för emissionen eller uppköpserbjudandet avskiljas intill dess att anmälingstiden går ut och i enlighet med villkoren för emissionen respektive uppköpserbjudandet. De berörda aktierna registreras därvid på ett s k apportkonto med aktieägaren som kontohavare. Kontot blir spärrat för affärs- och överföringstransaktioner men fungerar i övrigt som vanligt.

6.5 KONTOSPÄRR

Om en handling eller en anmälan som utgör underlag för en registreringsåtgärd på vp-konto är ofullständig, kan kontot tillfälligt spärras. Orsaken till spärren ska anges som kontotext på kontot. Avhjälps bristen, ska kontospärren tas bort. Kontospärren innebär att överföringar till eller från kontot inte utan särskilda åtgärder från det kontoförande institutet kan registreras på kontot.

6.6 KONTOTEXT

För att underlätta administrationen av vp-konton kan ett kontoförande institut registrera kontotext med information om orsak till dispositionsförbehåll eller annan anteckning. Kontotext är endast åtkomlig via terminal.

B 7. REGISTRERING AV PANT OCH ANDRA RÄTTIGHETER

7.1 PANTSÄTTNING AV VP-KONTO OCH/ELLER VÄRDEPAPPER

En kontohavare kan pantsätta hela eller delar av sitt värdepappersinnehav. Pantsättning av ägarregistrerade värdepapper sker - såvitt annat inte anges nedan under B 7.7 - genom överföring av de pantsatta värdepapperen till ett särskilt vp-konto, s k pantkonto, på vilket panthavaren ska registreras. Panthavaren får skydd mot pantsättarens borgenärer i och med registreringen på pantkontot. Panthavares namn, adress och personnummer eller annat identifieringsnummer ska registreras. För Medlemskonto kan endast förvärvspant enligt B 7.7.1 registreras.

7.2 FLERA PANTHAVARE

Flera panthavare kan registreras som innehavare av panträtt i samma värdepapper. Varje panthavare registreras på pantkontot samt erhåller vid registreringen ett pantordningsnummer. Den först registrerade panthavaren erhåller pantordningsnummer ett osv.

7.3 BYTE AV PANTHAVARE

En panthavare kan överlåta sin panträtt till en annan panthavare, se B 7.8. Pantordningsnumret ändras inte vid byte av panthavare.

7.4 BYTE AV ÄGARE

Pantsatta värdepapper kan med panthavarens samtycke och med bibehållen pantförskrivning överföras till nytt pantkonto med ny ägare. Vid överföringen kommer registreringen av samtliga panthavare överföras till det nya pantkontot. Samtliga panthavare behåller sina pantordningsnummer.

7.5 AVREGISTRERING AV PANTRÄTT

Avregistrering av panträtt får endast ske efter anmälan från den registrerade panthavaren. Avregistreringen påverkar inte eventuella övriga panthavares pantordningsnummer.

7.6 KOMMISSIONSPANT

En kommissionär har i vissa situationer en lagstadgad rätt till pant i värdepapper. Kommissionären får skydd mot kommittentens borgenärer genom registrering av panträtten på vp-konto. Sådan registrering krävs dock inte om värdepapperen är förvaltarregistrerade.

För en kommissionär som är clearingmedlem kan kommissionspant registreras, varvid kommissionären registreras som panthavare och - om så erfordras - som rättighetshavare. Kommissionspant kan inte registreras vid köp av värdepapper som ska registreras på ett vp-konto som redan är pantsatt till annan (pantkonto) eller ett vp-konto med myndighetsbelastning och ej heller ett Medlemskonto eller PM-konto.

7.7 FÖRVÄRVSPANT PÅ PM-KONTO

Vid förvärv av värdepapper som ska registreras på ett säkerhetskonto sker - vid utnyttjande av riksbankskredit för avvecklingen hos ES i SEK - en registrering av panträtt (förvärvspant) till förmån för Riksbanken. Sådan panträtt kommer att omfatta de förvärvade värdepapperen i enlighet med C 5.

Vid registrering av överföringsuppdrag av förvärv till övriga PM-konton sker samtidigt en automatisk registrering av panträtt (förvärvspant) till förmån för

clearingmedlemmen omfattande förvärvade värdepapper. Registreringen gäller längst till och med kl 18.00 på avvecklingsdagen. Förvärvspant som registreras i enlighet med denna punkt B 7.7 gäller till säkerhet för den likvid som angetts i överföringsuppdraget och gäller före varje annan särskild rätt som registreras på PM-kontot.

Om förvärvspant enligt andra stycket inte ska gälla för visst PM-konto, ansvarar clearingmedlemmen för att särskild registrering härom införs på kontot.

7.8 ÅTERPANTSÄTTNING³

7.8.1 Återpantsettning av innehav på ägarkonto

En panthavare kan förfoga över panträtten genom återpantsettning. Vid registrering av sådant förfogande ska återpantshavaren registreras på det aktuella pantkontot och får automatiskt nytt pantordningsnummer. Detta nummer ska förses med en hänvisning till det pantordningsnummer som återpantsettaren har.

7.8.2 Återpantsettning av innehav på förvaltarkonto

Vid förvaltares återpantsettning av värdepapper på ett förvaltarkonto registreras återpantsettningen på ett nytt förvaltarkonto till vilket de återpantsetta värdepapperen överförs. Förvaltarkontot med återpantsettningen registreras med den återpantsettande förvaltaren som innehavare.

Om den återpantsettande förvaltaren även är kontoförande institut kan registreringen av återpantsettningen inte göras av detta institut. Ett annat kontoförande institut måste därvid öppna nytt förvaltarkonto till vilket de återpantsetta värdepapperen överförs av det återpantsettande institutet. För det återpantsetta förvaltarkontot registreras därvid automatiskt en insynsfullmakt för återpantsettaren.

7.9 REGISTRERING AV ANNAN RÄTTIGHET ÄN PANTRÄTT⁴

En kontohavare kan låta registrera annan person som rättighetshavare på vp-kontot. En rättighetshavare ska registreras med namn, adress och person-, organisations- eller annat identifieringsnummer.

För följande typer av rättigheter kan annan mottagare än kontohavaren registreras:

- (1) rätt att delta i nyemission;
- (2) rätt att delta i fondemission;
- (3) rätt att erhålla utdelning eller ränta; samt
- (4) rätt att erhålla kapitalbelopp vid förfall eller inlösen av emitterade värdepapper.

För ett vp-konto kan endast en rättighetshavare för varje typ av rättighet registreras. Om flera personer avses få rättighet av samma typ, måste innehavet delas upp på flera vp-konton.

7.10 KONTO FÖR MOTTAGANDE AV RÄTTIGHET

För registrering av rättighetshavare avseende rättighet enligt (1) och (2) ovan ska anges det vp-konto för rättighetshavaren där värdepapperet kan registreras.

För registrering av rättighetshavare avseende rättighet enligt (3) och (4) ovan ska anges det avkastningskonto till vilket utbetalning ska ske i enlighet med avsnitt B 3.7 i ES Emittentregelverk. Om rättighetshavaren har skatterettsligt hemvist i utlandet, kan utländskt bankkonto registreras med angivande av de uppgifter som erfordras enligt SWIFTs regler.

---

³ Gäller ej medlemskonto

⁴ Gäller ej medlemskonto och PM-konto

Om särskilt vp-konto inte har registrerats kommer rättighetshavaren endast att erhålla tilldelade värdepapper efter hänvändelse till det kontoförande institut som registrerat rättighetshavaren.

B 8. SKATTER

8.1 ALLMÄNT

I de fall ES betalar ut avkastning hänförlig till värdepapper på vp-konto, är ES i regel enligt lag skyldigt att innehålla svensk källskatt - preliminärskatt eller kupongskatt - samt att svara för att kontrolluppgifter lämnas.

Det kontoförande institutet ansvarar för att korrekt uppgift om skatt kod och skatteland (om annat än Sverige) registreras på vp-konto för varje kontohavare. Institutet ska därför tillse att kontohavaren (ägare eller förvaltare) lämnar erforderliga uppgifter. I de fall utländsk skatt kod registreras, ska den skattskyldige lämna intyg om sitt skatterättsliga hemvist samt styrka sin identitet.

8.2 PRELIMINÄRSKATT

ES ska enligt svensk lag innehålla preliminärskatt på aktieutdelning och räntebetalning som utbetalas genom ES. Skatteavdrag görs för fysiska personer, dödsbon och rättighetshavare (fysisk person eller dödsbo) med skatterättsligt hemvist i Sverige. Preliminärskatt uttas med 30 %. Om jämkning ska ske av preliminärskatt för fysisk person eller dödsbo, får detta registreras på ett vp-konto endast om jämkningen ska ske till 0 %.

För utdelning på utländska aktier och svenska depåbevis ska preliminärskatt uttas, om avräknad utländsk skatt understiger 30 %, med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan den källskatt som innehållits i bolagets hemland och 30 %.

8.3 KUPONGSKATT

ES ska enligt svensk lag innehålla kupongskatt på aktieutdelning från avstämningsbolag som utbetalas genom ES. Kupongskatten innehålls för fysiska och juridiska personer, som vid utdelningstillfället har skatterättsligt hemvist utomlands. Kupongskatt tas ut med 30 %, om inte annat följer av tillämpning av dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och det land där mottagaren har sitt skatterättsliga hemvist. Kupongskatteavdragets storlek beror på vilket skatteland och vilken skatt kod som är registrerad på vp-kontot.

8.4 UTLÄNSK KÄLLSKATT

När det gäller utdelning från utländska bolag innehålls normalt utländsk källskatt av bolaget eller av utländsk depåbank. ES kan normalt inte åta sig att innehålla eller redovisa utländsk skatt. Innan ES sänder ut utbetalningen till mottagare med skattehemvist i Sverige innehålls preliminärskatt i enlighet med B 8.2. Mottagare erhåller ej direktbetsättning av den utländska källskatten i andra fall än då särskild skattehantering tillämpas.

8.5 SÄRSKILD SKATTEHANTERING

Kontoförande institut och förvaltare, som önskar erbjuda sina kunder direktbetsättning av amerikansk eller annan i VPC-systemet hanterbar utländsk källskatt, kan genom tillämpning av den för respektive land av ES föreskrivna rutinen erbjudas detta.

8.6 FATCA

I enlighet med svensk lagstiftning som följer av genomförandet av avtal mellan Sverige och Amerikas förenta stater för att förbättra internationell efterlevnad av skatteregler och för att genomföra FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act) svarar ES respektive kontoförande institut för följande åtgärder relaterade till vp-kontona:

- a) ES ska sammanställa och tillhandahålla det kontoförande institutet den information som krävs enligt lag (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet för att det kontoförande institutet ska kunna genomföra granskningen av vp-kontohavare enligt nämnda lag;
- b) det kontoförande institutet granskar vp-kontohavare samt lämnar ES de uppgifter som krävs för att ES ska kunna identifiera rapporteringspliktiga vp-konton; och
- c) det åligger ES att rapportera rapporteringspliktiga vp-konton till Skatteverket.

8.7 CRS OCH DAC 2

Efter implementeringen av det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter gällande CRS (Eng. Common Reporting Standard) och Rådets Direktiv 2014/107/EU av den 9 december 2014 om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning (DAC 2) är ES och respektive kontoförande institut enligt svensk lag ansvariga för åtgärder gällande vp-kontona enligt följande:

- a) ES ska sammanställa och tillhandahålla det kontoförande institutet den information som krävs enligt lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton för att möjliggöra att det kontoförande institutet kan utföra granskningen av Kontohavarna i enlighet med nämnda lag;
- b) det kontoförande institutet granskar kontohavarna och tillhandahåller ES sådan nödvändig information som krävs för att ES ska kunna identifiera rapporteringspliktiga vp-konton: och;
- c) det åligger ES att rapportera rapporteringspliktiga vp-konton till Skatteverket.

8.8 DOKUMENTATIONSavgift

För det fall ES av Skatteverket åläggs att betala dokumentationsavgift i enlighet med bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) angående FATCA, CRS och DAC 2 och påförandet av dokumentationsavgift har sin grund i att kontoförande institut inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation avseende ett vp-konto på sätt som ankommer kontoförande institut enligt relevant svensk lagstiftning kommer ES att återkräva avgiften från ansvarigt kontoförande institut.

I de fall då kontoförande institut av ES har beretts tillfälle att föra eller bistå ES talan om avgiften mot Skatteverket, förbinder sig institutet att fullt ut hålla ES skadeslöst innebärande att institutet är skyldigt att utge ersättning för täckande av varje kostnad som ES åsamkas till följd av krav eller anspråk i enlighet med föregående stycke.

B 9. AVSTÄMNING OCH EMISSIONENS INTEGRITET

9.1 AVSTÄMNING AV REGISTER OCH EMISSIONENS INTEGRITET

ES kommer vidta lämpliga avstämningsåtgärder för att säkerställa att antalet värdepapper som utgör värdepappersemissioner eller del av värdepappersemissioner överlämnande till ES, är samma antal värdepapper som totalt kontoförts på vp-konton i VPC systemet. Sådana avstämningsåtgärder kommer genomföras minst en gång varje Bankdag.

I tillämpliga fall, om ett kontoförande institut eller en förvaltare är involverad i avstämningsprocessen för vissa värdepappersemissioner, ska denne organisera adekvata åtgärder för samarbete och utbyte av information med ES, och i förekommande fall även mellan kontoförande institut och förvaltare, så att integriteten av emissionen bibehålls. Se även C 2.9

9.2 INFORMATION SOM KRÄVS FÖR AVSTÄMNING

Ett kontoförande institut eller en förvaltare ska, på begäran av ES, tillhandahålla ES sådan information som ES anser vara relevant för att tillse integriteten av emissionen. Detta är särskilt relevant för information som krävs för att lösa problem gällande avstämningsprocessen.

ES ska, på begäran av kontoförande institut eller förvaltare, i tillämpliga fall om denne är involverad i avstämningsprocessen för vissa värdepappersemissioner tillhandahålla det kontoförande institutet eller förvaltaren information enligt A 12 och B 4 i den mån det krävs för att tillse integriteten av emissionen samt för att lösa problem gällande avstämningsprocessen.

C. CLEARING OCH AVVECKLING

C 1. ÖVERSIKT

1.1 DVP AVVECKLING

VPC-systemet för clearing och avveckling syftar till att garantera clearingmedlemmarna slutgiltig och oåterkallelig avveckling genom leverans mot betalning (DVP). Detta betyder bland annat att kapitalrisk ej uppstår för clearingmedlemmarna i avvecklingen, d v s ingen clearingmedlem riskerar att leverera till annan clearingmedlem utan att få betalt och vice versa. Avvecklingen sker brutto, antingen vid på förhand bestämda tidpunkter (DTGS) eller i realtid (RTGS). I det följande behandlas DTGS i avsnitten C 2-C 6 och RTGS i avsnitt C 7.

1.2 AVVECKLINGSLIKVIDITET

Avvecklingen av betalningsuppdrag sker i antingen centralbankspengar (fordran på Riksbanken) eller i sådana tillgodohavanden som är backade av tillgodohavanden i annan centralbank. Clearingmedlem som önskar erhålla och erlægga betalning i centralbankspengar eller i sådana tillgodohavanden som är backade av tillgodohavanden i centralbank direkt på likvidavvecklingskonton måste även vara likvidbank i enlighet med A 6 alternativt anlita en likvidbank för att erlægga och ta emot betalningar. För likvidbank gäller de krav och villkor som framgår av A 6.

1.3 ADMINISTRATION AV KONTON FÖR BETALNINGSAVVECKLING

För överföring av kontoförda pengar avseende SEK har Riksbanken uppdragit åt ES att administrera särskilda riksbankskonton, såvitt avser överföringar mellan likvidbankerna, sk likvidavvecklingskonton i SEK.

För avvecklingen av betalningar av EUR mellan likvidbankerna, innehar ES ett konto i BoF för likvidbankernas räkning. Respektive likvidbanks tillgodohavande på kontot redovisas i VPC-systemet på sk likvidavvecklingskonton i EUR. På likvidavvecklingskonton i EUR finns alltså tillgodohavanden som är backade av tillgodohavanden i centralbank.

För avvecklingen av betalningar av Annan valuta mellan likvidbankerna, innehar ES, om inte annat framgår av Särskilda beslut, ett konto i centralbank som tillhandahåller Annan valuta för likvidbankernas räkning. Respektive likvidbanks tillgodohavande på kontot redovisas i VPC-systemet på s.k. likvidavvecklingskonton i respektive valuta. På likvidavvecklingskonton i Annan valuta finns alltså, om inte annat framgår av Särskilda beslut, tillgodohavanden som är backade av tillgodohavanden i centralbank.

Härigenom kommer samtliga betalningar att avvecklas i samma tekniska system som avvecklingen av värdepappersleveranser.

1.4 AV ES KONTOFÖRDA VÄRDEPAPPER

Avvecklingen av värdepappersleveranser avser enbart sådana värdepapper som kontoförs av ES i enlighet med LKF. Sådana värdepapper utgörs av såväl aktier och aktierelaterade instrument som obligationer och andra skuldförbindelser. Värdepapperen kan vara antingen sådana som emitterats i VPC-systemet enligt avtal mellan emittenten och ES eller utländska instrument där registreringen på vp-konto möjliggörs genom avtal mellan ES och utländsk värdepapperscentral eller depåbank. Eftersom kontoföring av värdepapper hos ES normalt förutsätter åtgärder av kontoförande institut måste clearingmedlem antingen erhålla tillstånd som sådant institut eller anlita annat kontoförande institut.

1.5 AVVECKLING

1.5.1 Avveckling vid bestämda tidpunkter (DTGS)

Alla åtgärder som brukar innefattas i begreppen clearing och avveckling ingår i en process som innehåller flera moment. De olika momenten i avvecklingsprocessen beskrivs i C 2. Avvecklingsprocessen avslutas med avveckling, som sker vid ett antal av ES på förhand bestämda tidpunkter. I avvecklingsprocessen skiljer ES mellan olika delmarknader och valutor, nämligen aktiemarknad (AM-delen) och penningmarknad (PM-delen) respektive svenska kronor (SEK), euro (EUR) och respektive valuta som omfattas av Annan valuta. En clearingmedlem som uppfyller villkoren enligt ES Kontoföringsregelverk, har rätt att delta i avvecklingen av valfri delmarknad och valfri valuta.

Inom AM-delen hanteras typiskt sett aktier och andra finansiella instrument med en mycket bred spridning bland olika typer av innehavare inkluderat privata investerare. AM har därför en struktur som är anpassad för stora volymer av instruktioner/transaktioner från kontoförande institut/clearingmedlemmar till VPC-systemet. Respektive transaktion omfattar typiskt sett betydligt lägre värden än inom PM.

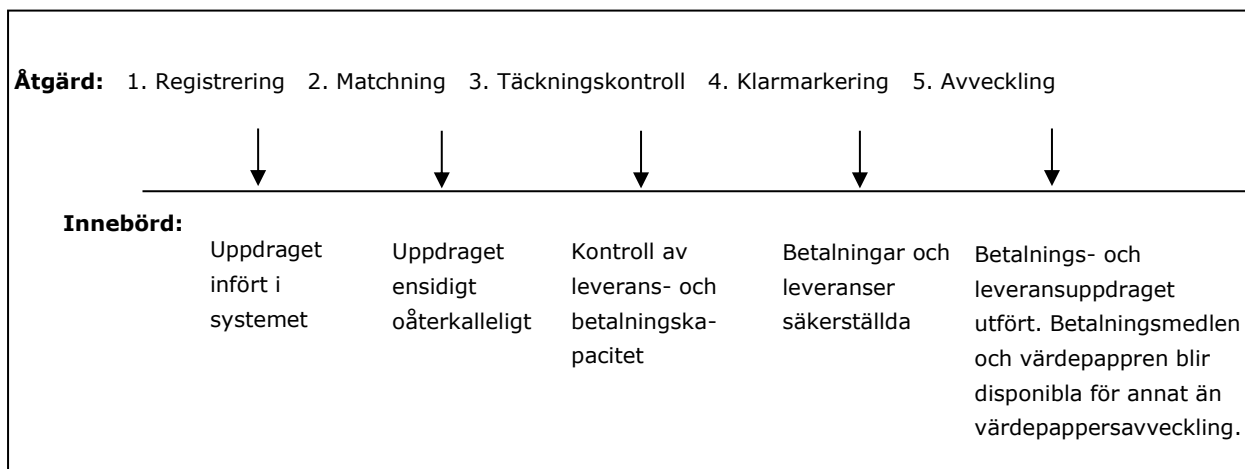
Inom PM hanteras istället typiskt sett exempelvis statsskuldväxlar, diskonteringsinstrument och sådana finansiella instrument som huvudsakligen innehas av stora institutionella investerare. PM har därför istället en struktur som är anpassad för betydligt lägre volymer av instruktioner/transaktioner från kontoförande institut/clearingmedlemmar till VPC-systemet. Respektive transaktion omfattar typiskt sett betydande värden.

1.5.2 Avveckling i realtid (RTGS)

En överföring av värdepapper från ett vp-konto till ett annat vp-konto med eller utan likvid kan göras genom en avveckling i realtid. Förutsättningarna härför beskrivs i C 7.

C 2. AVVECKLINGSPROCESSEN

2.1 ÖVERSIKT ÖVER AVVECKLINGSPROCESSEN

2.2 INFÖRANDE AV ÖVERFÖRINGSUPPDRAG

2.2.1 Clearingmedlems åtagande att leverera och betala

Avvecklingsprocessen börjar med att en clearingmedlem lämnar ett överföringsuppdrag till ES. Genom införande i VPC-systemet av överföringsuppdrag får clearingmedlem ett åtagande att leverera eller betala enligt uppdraget.

2.2.2 Införande av överföringsuppdrag

Överföringsuppdrag lämnas i form av särskilda systemtransaktioner som sammantagna innebär en instruktion till ES att effektuera leverans av värdepapper eller erläggande av betalning, allt i enlighet med ES Kontoföringsregelverk, se vidare Användarmanualen.

Instruktionen innebär samtidigt ett åtagande för clearingmedlemmen att antingen:

- (1) leverera visst antal/nominellt belopp av värdepapper av visst slag, eller
- (2) betala visst belopp i angiven valuta mot erhållen leverans av värdepapper.

Ett överföringsuppdrag ska anses vara infört i systemet när det registrerats i VPC-systemet. Uppdraget är registrerat i VPC-systemet då denna mottagits i enlighet med vad som återges under kapitel 2.1 i det Tekniska gränssnittet.

2.2.3 Uppdelning av överföringsuppdrag

Clearingmedlem kan avseende överföringsuppdrag enligt (1) under avsnitt C 2.2.2 inkludera att uppdraget ska kunna bli föremål för uppdelning av överföringsuppdrag, se vidare Användarmanualen. Clearingmedlems åtagande att leverera eller betala enligt det ursprungliga överföringsuppdraget gäller fortsatt även om uppdelning av det överföringsuppdraget har skett. Se även avsnitt C 2.4.2.

2.2.4 Verkan av clearingmedlems obestånd

Clearingmedlem får införa överföringsuppdrag så länge medlemskapet består. I enlighet med A 10 har emellertid ES rätt att i händelse av medlemmens obestånd med omedelbar verkan tillfälligt eller permanent frånta medlemmen denna möjlighet.

2.3 MATCHNING

2.3.1 Matchning

Sedan ett överföringsuppdrag införts i systemet krävs normalt matchning av instruktionen för att avvecklingsprocessen ska fortsätta (undantag från matchning gäller för leveransuppdrag utan likvid). Detta innebär att båda clearingmedlemmarna måste lämna överensstämmande instruktioner, se dock nedan C 2.3.2 angående toleransmatchning. Den mottagande clearingmedlemmens överföringsuppdrag ska bekräfta att clearingmedlemmen antingen:

- (1) tar emot angivna värdepapper mot att betalning erläggs, eller
- (2) tar emot angiven betalning, genom att clearingmedlemmens likvidbank erhåller betalningen, mot leverans av värdepapper.

Systemet erbjuder även viss funktionalitet för förmatchning, se Användarmanual.

2.3.2 Toleransmatchning

Regler om toleransmatchning av likvidbelopp finns angivna i artikel 6 i CSDR RTS 1229.

2.3.3 Matchade uppdrag oåterkalleliga

Matchningen innebär en kontroll av att båda clearingmedlemmarnas instruktioner överensstämmer. Sedan matchning skett kan ingen av parterna ensidigt återkalla sitt överföringsuppdrag. Om parterna är överens kan dock motbokning ske, vilket i sig ska ses som en ny transaktion vilken kräver matchning.

2.4 TÄCKNINGSKONTROLL

2.4.1 Avvecklingsutrymme

En clearingmedlem ska ha en likvidbank som i enlighet med särskild förbindelse åtagit sig att erlægga och ta emot betalning för clearingmedlemmens räkning. Likvidbanken ska ange avvecklingsutrymme för clearingmedlem i enlighet med C 4.4.2. Clearingmedlem ska tillse att avvecklingsutrymmet ska uppgå till lägst av ES vid var tid beslutat belopp.

2.4.2 Täckningskontroll

På avvecklingsdagen görs en kontroll av clearingmedlemmarnas leverans- och betalningskapacitet. Detta sker genom täckningskontroll för samtliga leverans- och betalningsinstruktioner, som är matchade och uppfyller förutsättningar för att täckningskontrolleras. Täckningskontrollen är en process som görs fortlöpande under hela dagen fram till sista tidpunkt för avveckling. Vid täckningskontrollen beräknas först leveranskapacitet, dvs om det finns tillräckligt innehav av finansiella instrument på vp-konto/medlemskonto.

Om tillräckligt innehav finns, görs därefter kontroll av betalningskapacitet för betalande clearingmedlem. Om även tillräcklig betalningskapacitet finns blir både leverans- och betalningsinstruktionerna klarmarkerade.

Om täckningskontrollen visar att tillräckligt innehav av finansiella instrument inte finns och det i överföringsuppdraget har inkluderats att det ska kunna bli föremål för uppdelning av överföringsuppdrag, så initieras uppdelning av överföringsuppdraget. Därefter görs kontroll av betalningskapacitet för betalande clearingmedlem. Om förutsättningar för klarmarkering finns sker uppdelning så att minst ett av överföringsuppdragen uppnår leveranskapacitet.

För att så många instruktioner som möjligt ska kunna klarmarkeras, sker under täckningskontrollen nettningar, som löser upp förekommande låsningar (s k gridlocks). Dessa nettningar avser såväl leveranser som likvider och sker dels per clearingmedlem, dels bilateralt eller multilateralt.

2.5 KLARMARKERING

2.5.1 Klarmarkering

Klarmarkering innebär att ES ger överföringsuppdragen en särskild status, som markerar att clearingmedlemmarna har säkerställt att leverans och betalning kommer att ske, dvs att avvecklingen är säkerställd såväl i förhållande till tredje man som i förhållande till motparten i överföringsuppdraget.

2.5.2 Obestånd

Även om ett kollektivt obeståndsförfarande har inletts mot någon clearingmedlem eller likvidbank, kommer sådana överföringsuppdrag som vid den tidpunkten redan införts i systemet, ändå att avvecklas om förutsättningarna är uppfyllda, dvs leverans- och betalningskapacitet föreligger.

2.5.3 Ej klarmarkerade överföringsuppdrag

Ett infört överföringsuppdrag är inte säkerställt så länge det inte har klarmarkerats. Detta gäller oavsett om överföringsuppdraget är matchat eller inte. Säljarens clearingmedlem står därför risken att köparens clearingmedlem inte kommer att fullgöra sitt åtagande att erlægga likvid för de köpta värdepapperen. Eftersom avveckling sker efter principen leverans mot likvid, begränsas säljarens risk till ersättningskostnadsrisken, dvs risken att tvingas sälja värdepapperet till ett lägre pris. På motsvarande sätt har köparens clearingmedlem en risk att säljarens clearingmedlem inte kommer att fullgöra sitt åtagande att leverera de sålda värdepapperen. Även i detta fall är risken begränsad till ersättningskostnadsrisken.

2.5.4 Återanvändande av ej klarmarkerade överföringsuppdrag

Matchade överföringsuppdrag som inte blivit klarmarkerade under den dag som angetts i överföringsuppdraget som avsedd dag för avveckling kommer med automatik, under förutsättning att överföringsuppdraget uppfyller förutsättningar för att täckningskontrolleras, att bli föremål för återanvändning och täckningskontroll följande Bankdag. Detta gäller till dess att överföringsuppdraget avvecklas eller bilateralt motbokas.

Överföringsuppdrag som inte har matchats under den dag som angetts i överföringsuppdraget som avsedd dag för avveckling kommer med automatik att bli föremål för återanvändning för att kunna matchas följande Bankdag. Detta gäller till dess att överföringsuppdraget matchats, dock maximalt under 20 Bankdagar efter avsedd dag för avveckling⁵, eller ensidigt motbokas.

2.6 SLUTFÖRANDE AV AVVECKLINGSPROCESSEN

2.6.1 Avvecklingstidpunkt

ES slutför det sista momentet i avvecklingsprocessen på ett antal bestämda klockslag under dagen. Vid dessa tidpunkter avslutas avvecklingen för vart och ett av de överföringsuppdrag som då blivit klarmarkerat. Leveransen debiteras de vp-konton som anvisats av levererande clearingmedlem och krediteras de vp-konton som anvisats av mottagande clearingmedlem. Om inget annat vp-konto anvisats kommer leveransen debiteras eller krediteras clearingmedlemmens medlemskonto. Samtidigt görs betalningen för leveransen tillgänglig för mottagande clearingmedlems likvidbank i enlighet med reglerna för likvidhantering.

---

⁵ För överföringsuppdrag som registreras med en avsedd dag för avveckling som är tidigare än innevarande Bankdag gäller istället att de återanvänds för att kunna matchas under 20 Bankdagar efter dag då överföringsuppdraget registrerades i VPC-systemet.

2.6.2 Avvecklingsomgångar

ES erbjuder dagligen flera tillfällen för avveckling i AM-delen och i PM-delen, s k avvecklingsomgångar. Avvecklingschema, som anger när avvecklingsomgångarna inträffar, beslutas av ES.

2.7 DELTAGARE OCH ÖVRIGA BERÖRDA I AVVECKLINGSPROCESSEN

2.7.1 Clearingmedlem och likvidbank

En clearingmedlem är ansvarig gentemot ES och övriga clearingmedlemmar för att uppfylla de åtaganden som följer av de överföringsuppdrag som denne lämnat till ES. En likvidbank deltar i avvecklingen på uppdrag av en clearingmedlem och är ansvarig gentemot ES, övriga clearingmedlemmar, övriga likvidbanker och i förekommande fall Riksbanken för att utföra och ta emot de betalningar som följer av överföringsuppdrag som lämnats av clearingmedlemmen och som ryms inom clearingmedlemmens avvecklingsutrymme, se C 4.4.2.

2.7.2 Deltagarregister

En clearingmedlem som antas av ES registreras i ES deltagarregister varvid även noteras vilka valutor och delmarknader clearingmedlemmen deltar i. Varje clearingmedlem tilldelas därvid minst en unik kod, s k clearingmedlemsidentitet, som identifierar samtliga clearingmedlemmens överföringsuppdrag.

2.7.3 Kontoförande institut och förvaltare

Ett kontoförande institut deltar inte i clearingmen ansvarar gentemot ES och clearingmedlem för clearingmedlems tekniska uppkoppling till ES. I de fall clearingmedlem själv är kontoförande institut svarar clearingmedlemmen för samtliga åtgärder som annars ankommer på sådant institut. När det gäller att öppna, ändra och avsluta vp-konton på uppdrag av kunder till clearingmedlem ansvarar det av kunden utsedda kontoförande institutet eller förvaltaren i enlighet med ES Kontoföringsregelverk.

2.8 AVVECKLINGSINCITAMENT

2.8.1 Incitament för säkerställande av åtaganden

För att säkerställa att clearingmedlemmarna uppfyller sina leverans- och betalningsåtaganden i enlighet med registrerade uppdrag på ett sådant sätt att en säker och effektiv avveckling ej äventyras, kan ES vidta åtgärder enligt 2.8.2 – 2.8.4 nedan (se även C 3.4 om ersättningsköp). Närmare detaljer för dessa avvecklingsincitament ska bestämmas i enlighet med av ES meddelat vid var tid gällande Särskilda beslut.

2.8.2 Differentierade avgifter

ES har rätt att genom differentiering av transaktionsavgifterna skapa incitament för så tidig registrering som möjligt av överföringsuppdrag med motpart.

2.8.3 Sanktionsavgifter

ES tillämpar sanktionsavgifter för utebliven avveckling i enlighet med vad som anges i artikel 7(2) i CSDR⁶ samt artikel 16-20 i CSDR RTS 1229. Ytterligare bestämmelser om betalning och fördelning av sådana sanktionsavgifter återfinns i Särskilda beslut och deltagare är skyldiga att erlagga de sanktionsavgifter som åläggs dem på de villkor som anges i Särskilda beslut. För undvikande av tvivel anges att icke-betalning av aviserade sanktionsavgifter i tid är ett brott mot ES Kontoföringsregelverk vilket kan leda till uteslutning och tillfällig avstängning av deltagare i enlighet med avsnitt A 10.2 ovan. ES ansvarar inte för sanktionsavgifter som ej betalats in till ES. Deltagare som avses i artikel 19 i CSDR RTS 1229 är vidare skyldig att hantera sanktionsavgifter och rapportera till ES i enlighet med vad som anges i b)-d) i nämnda artikel. ES ansvarar

⁶ Inklusivt kommissionens delegerade förordning 2017/389

inte mot andra deltagare för det fall sådan inte uppfyller sina skyldigheter i detta avseende. ES har vidare rätt att, i enlighet med artikel 18 i CSDR RTS 1229, debitera deltagarna för kostnaderna för sanktionsmekanismen. Mer information avseende dessa kostnader finns i Särskilda beslut.

2.8.4 Publicering

ES rapporterar och publicerar statistik avseende utebliven avveckling i enlighet med vad som anges i artikel 14-15 i CSDR RTS 1229. Utöver vad som anges ovan har ES rätt att genom publicering av statistik, även med angivande av namn på clearingmedlemmar och dess underliggande kunder, informera om hur clearingmedlemmarna registrerar uppdrag och uppfyller sina leverans- och betalningsåtaganden. Sådan information ska distribueras till samtliga clearingmedlemmar, kontoförande institut och likvidbanker antingen genom e-mail eller på ES klientportal MyEuroclear (inloggning krävs).

2.9 EMISSIONENS INTEGRITET OCH AVSTÄNGNING AV VÄRDEPAPPERSEMISSION (ISIN)

2.9.1 Emissionens integritet

Övertrassering av värdepapper, debetsaldo eller otillbörligt skapande av värdepapper är inte tillåtet inom clearing och avveckling i VPC-systemet. ES kommer vidta lämpliga avstämningsåtgärder för att säkerställa att så inte sker.

2.9.2 Avstängning av ISIN

Om avstämningsprocessen påvisar otillbörligt skapande eller otillbörlig minskning av värdepapper, och om ES inte klarar av att lösa detta vid slutet av arbetsdagen dagen efter den arbetsdag när det otillbörliga skapandet eller minskningen upptäcktes, har ES rätt att stänga av värdepappersemissionen från avveckling fram till dess att det otillbörliga skapandet eller den otillbörliga minskningen av värdepapper har åtgärdats.

2.9.3 Kontoförande instituts, förvaltares och clearingmedlems ansvar vid fall av avstängning av ISIN

Om en värdepappersemission har stängts av för avveckling i enlighet med 2.9.2, ska alla förvaltare stänga av värdepappersemissionen för avveckling avseende förvaltarregistrerade värdepapper.

Om mellanhänder deltar i driften av länkar, ska dessa mellanhänder upprätta lämpliga avtal med de berörda parterna för att säkerställa avstämningskraven. Efter att avstängning av ISIN för avveckling har upphävts av ES ska clearingmedlem eller kontoförande institut på nytt föra in alla överföringsuppdrag vid tidpunkten för avbrottet.

2.9.4 Kontoförande institut och förvaltares samarbete vid fall av avstämningsproblem

Vid fall av flera avstämningsproblem inom en period om en månad, ska ett kontoförande institut eller en förvaltare samarbeta med ES för att hjälpa till med att lösa problemet.

C 3. CLEARINGMEDLEMS ANSVAR

3.1 CLEARINGMEDLEMS ANSVAR FÖR LEVERANS OCH BETALNING

Clearingmedlem ansvarar för fullgörande av samtliga överföringsuppdrag som registreras i VPC-systemet för clearingmedlemmens räkning. Även om den underliggande värdepappersaffären som gett upphov till överföringsuppdraget skulle ha ingåtts av någon annan än clearingmedlemmen själv, åligger det således clearingmedlemmen att säkerställa att de värdepappersleveranser och betalningar som registrerats under clearingmedlemmens clearingmedlemsidentitet kan avvecklas på överenskommen avvecklingsdag.

3.2 VÄRDEPAPPER

3.2.1 Leveranser av värdepapper

Ifråga om leveranser från vp-konto fullgörs uppdragen genom att clearingmedlemmen anvisar ett eller flera vp-konton där det finns erforderligt antal värdepapper som ES kan debitera på avvecklingsdagen. Vp-konton kan vara öppnade i clearingmedlemmens eget namn, i förvaltares namn eller i kunds namn och kan också vara betecknade som PM-konton. Om inget annat vp-konto anvisats av clearingmedlemmen debiteras clearingmedlemmens medlemskonto under förutsättning att kontot innehåller erforderligt antal värdepapper.

3.2.2 Medlemskonto och konto för överskottsinsättningar

På medlemskontot noteras fortlöpande under avvecklingsprocessen samtliga leveranser/beställningar av värdepapper i AM-delen. Om särskilt vp-konto för överskottsinsättningar ej anvisats av clearingmedlemmen vid dagens sista avvecklingsomgång avseende leverans mot betalning, kommer samma vp-konto som utgör medlemskonto att användas som konto för överskottsinsättningar och saldot av de på medlemskontot registrerade men ej slutförda överföringsuppdragen att skapas som innehav på det vp-kontot. Det åligger clearingmedlem att tillse att Värdepapperen snarast möjligt överförs till annat vp-konto än det vp-konto som används som konto för överskottsinsättningar.

I PM-delen noteras clearingmedlemmens värdepappersleveranser på PM-konto. Vid registrering av överföringsuppdrag i PM-delen måste alltid anges vilket PM-konto som berörs av värdepappersleveransen.

3.2.3 Värdepapperslån mm

Det ankommer på clearingmedlemmen att genom värdepapperslån eller på annat sätt tillse att av clearingmedlemmen registrerade leveranser kan fullgöras på avvecklingsdagen.

3.3 LIKVIDER

3.3.1 Betalning av likvider

Ifråga om clearingmedlemmens betalningar kan dessa fullgöras med antingen avvecklingsutrymme på likvidbankens likvidavvecklingskonton eller på likvidnoteringskonto. Clearingmedlem som vill ha möjlighet att betala och få betalt till likvidavvecklingskonto måste själv vara likvidbank i aktuell valuta.

3.3.2 Anlitande av likvidbank och likvidavvecklingskonto

Clearingmedlem, som inte är likvidbank, ska anlita en likvidbank för att hantera likviditet vid avveckling av värdepapper i VPC systemet. Institutet måste uppfylla grundläggande kriterier för likvidbanker, se A 6. För likvidbank öppnas vid anslutningen till ES minst ett likvidavvecklingskonto i SEK, likvidavvecklingskonto i

EUR och/eller likvidavvecklingskonto i Annan valuta för betalningar mellan likvidbankerna i avvecklingen hos ES.

3.3.3 Likvidnoteringskonto

För samtliga clearingmedlemmar öppnas vid anslutningen till ES minst ett likvidnoteringskonto för avveckling av betalningar. Kontot öppnas av ES i VPC-systemet för notering av clearingmedlemmens av likvidbanken erhållna avvecklingsutrymme för clearingmedlemmens betalningsåtaganden i avvecklingsprocessen, se vidare C 4.1.

En clearingmedlem kan genom att tilldelas flera clearingmedlemsidentiteter (AM-delen) eller genom att ange flera PM-kontogrupper (PM-delen) erhålla flera likvidnoteringskonton, se vidare C 4.4.

3.3.4 Säkerhet för krediter

Det ankommer på clearingmedlem att genom krediter eller på annat sätt försäkra sig om att de av clearingmedlemmen registrerade betalningsuppdragen kan avvecklas. I VPC-systemet finns olika funktioner för säkerhetshantering för clearingmedlemmar och likvidbanker. Se angående kommissionspant B 7.6, förvärvspant B 7.7 samt kreditfacilitet via Riksbanken C 5.

3.4 ERSÄTTNINGSKÖP

Clearingmedlem är skyldig att i tillämpliga fall i enlighet med vad som anges i CSDR artikel 7(10) genomföra och medverka till ersättningsköp i enlighet med den process som anges i CSDR artikel 7(3)-(8) samt i avsnitt 3-4 i CSDR RTS 1229.

C 4. LIKVIDHANTERING

4.1 CLEARINGMEDLEMS ÖVERFÖRINGSUPPDRAG AVSEENDE BETALNINGAR

4.1.1 Likvidnoteringskonto

En clearingmedlems uppdrag avseende betalning till annan clearingmedlem noteras på den betalande medlemmens likvidnoteringskonto. Därvid sker även motsvarande notering på motpartens likvidnoteringskonto. För att betalningsuppdraget (och däremot svarande leveransuppdrag) ska avvecklas av ES på angiven avvecklingsdag krävs att uppdraget matchas och därefter klarmarkeras. Ett likvidnoteringskonto öppnas för varje delmarknad och valuta som clearingmedlemmen deltar i.

4.1.2 Clearingmedlems betalning

Clearingmedlem erlägger och erhåller betalning för levererade värdepapper vid den avvecklingsomgång då betalningsuppdraget ifråga avvecklas.

Endast sådan clearingmedlem som också är likvidbank för egna betalningar i avvecklingen hos ES kan erlægga och ta emot betalningar både på likvidavvecklingskontot och på likvidnoteringskontot. Övriga clearingmedlemmars betalningar noteras endast på likvidnoteringskontot.

4.2 LIKVIDBANKS ÅTAGANDE

Genom att åta sig att vara likvidbank för clearingmedlem åtar sig likvidbanken dels gentemot clearingmedlemmen och dess motparter, dels gentemot ES att ta emot och erlægga betalningar för medlemmens räkning i enlighet med ES Kontoföringsregelverk. Likvidbankens skyldighet att notera betalningar som likvidbanken mottagit för clearingmedlemmens räkning på clearingmedlemmens bankkonto hos likvidbanken regleras ej av ES Kontoföringsregelverk, liksom ej heller villkoren för hur clearingmedlemmen har rätt att disponera över sådant belopp för annat ändamål än för avveckling i ES. Dessa förhållanden får således överenskommas i annan ordning mellan likvidbanken och clearingmedlemmen.

4.3 MODELLER FÖR LIKVIDAVVECKLING

Det förekommer flera erkända lösningar för att arrangera likvidavveckling i samband med värdepappersavveckling. Nedan beskrivs de lösningar som används av ES för avvecklingen i SEK samt för avveckling i EUR samt Annan valuta. Avseende Annan valuta kan likvidavveckling för specifika valutor även beskrivas i Särskilda beslut.

4.3.1 Avveckling i svenska kronor

För avveckling i SEK har Riksbanken uppdragit åt ES att administrera överföring av kontoförda pengar över särskilda riksbankskonton benämnda likvidavvecklingskonton i SEK.⁷

Likvidbankens tillgodohavande på likvidavvecklingskontot utgör likvidbankens fordran i centralbankspengar på Riksbanken. Denna behållning får tas i anspråk av ES för klarmarkering och avveckling av sådana överföringsuppdrag avseende kontoförda pengar för clearingmedlem, som anlitar likvidbanken, som inkommer till ES i enlighet med regelverket.

4.3.2 Avveckling i euro

För avvecklingen av likvidbankernas betalningar i EUR har ES öppnat ett konto för likvidbankernas räkning via BoF i TARGET 2. Centralbankspengar tillförs kontot som ES öppnat för likvidbankernas räkning via centralbank genom insättningar på kontot av

⁷ Enligt Europeiska Centralbanken benämnd "The integrated model" i dokumentet "The use of central bank money for settling securities transactions, May 2004"

likvidbankerna. Dessa insättningar redovisas av ES i VPC-systemet på särskilda konton benämnda likvidavvecklingskonton i EUR som tillgodohavande som är backade av tillgodohavanden i centralbank.⁸

Likvidbankens tillgodohavande på likvidavvecklingskontot utgör likvidbankens redovisningsfordran på det konto som ES öppnat för likvidbankernas räkning via centralbank. Detta tillgodohavande får tas i anspråk av ES för klarmarkering och avveckling av sådana betalningsuppdrag för clearingmedlem, som anlitar likvidbanken, som inkommer till ES i enlighet med ES Kontoföringsregelverk.

4.3.3 Avveckling i Annan valuta

För avvecklingen av likvidbankernas betalningar i Annan valuta har ES, om inte annat framgår av Särskilda beslut, öppnat ett konto för likvidbankernas räkning via centralbank som tillhandahåller Annan valuta i avvecklingssystem för betalningar i Annan valuta. Centralbankspengar, om inte annat framgår av Särskilda beslut, tillförs kontot som ES öppnat för likvidbankernas räkning via centralbank genom insättningar på kontot av likvidbankerna. Dessa insättningar redovisas av ES i VPC-systemet på särskilda konton benämnda likvidavvecklingskonton i respektive valuta som tillgodohavande som är backade av tillgodohavanden i centralbank.⁹

Likvidbankens tillgodohavande på likvidavvecklingskontot utgör likvidbankens redovisningsfordran på det konto som ES öppnat för likvidbankernas räkning via centralbank, om inte annat framgår av Särskilda beslut. Detta tillgodohavande får tas i anspråk av ES för klarmarkering och avveckling av sådana betalningsuppdrag för clearingmedlem, som anlitar likvidbanken, som inkommer till ES i enlighet med regelverket.

4.4 SÄKERSTÄLLANDE AV AVVECKLINGEN

4.4.1 Kontroll av betalningskapacitet - clearingmedlem

För avveckling av en clearingmedlems betalningsuppdrag erfordras att clearingmedlemmen innehar erforderlig betalningskapacitet. Detta kontrolleras i avvecklingsprocessen genom kontroll i första hand av clearingmedlemmens avvecklingsutrymme och - om clearingmedlemmen anlitar annan som likvidbank - i andra hand av likvidbankens avvecklingsutrymme. Om erforderligt avvecklingsutrymme konstateras, blir betalningsuppdraget klarmarkerat. Uppdraget kommer därefter att avvecklas i nästkommande avvecklingsomgång.

4.4.2 Avvecklingsutrymme för clearingmedlem

Avvecklingsutrymmet för clearingmedlem är det belopp som utgör clearingmedlems betalningskapacitet och som prövas i samband med täckningskontroll och klarmarkering. Avvecklingsutrymmet noteras kontinuerligt under avvecklingsprocessen på clearingmedlemmens likvidnoteringskonto i ES. (För clearingmedlem som själv också är likvidbank gäller även C 4.4.4). Avvecklingsutrymme uppstår initialt genom att clearingmedlemmens likvidbank registrerar en limit eller en höjning av avvecklingsutrymmet på clearingmedlemmens likvidnoteringskonto, se nedan C 4.4.3 resp C 4.4.4. De båda tillvägagångssätten för registrering av avvecklingsutrymme som erbjuds är likvärdiga i avvecklingsprocessen och utgör endast olika systemtekniska möjligheter för registrering av avvecklingsutrymme. Under avvecklingsprocessen ökar avvecklingsutrymmet genom att belopp som clearingmedlemmen har att erhålla i avvecklingen noteras på likvidnoteringskontot till följd av ett klarmarkerat betalningsuppdrag från annan clearingmedlem. Avvecklingsutrymmet minskar genom att belopp som clearingmedlemmen har att

⁸ Enligt Europeiska Centralbanken benämnd "The memorandum model" i dokumentet "The use of central bank money for settling securities transactions, May 2004"

⁹ Enligt Europeiska Centralbanken benämnd "The memorandum model" i dokumentet "The use of central bank money for settling securities transactions, May 2004"

erlägga till annan clearingmedlem noteras på likvidnoteringskontot. Om de båda clearingmedlemmarna anlitar samma likvidbank kommer deras respektive avvecklingsutrymmen att påverkas, dvs öka respektive minska med samma belopp. Har clearingmedlemmarna olika likvidbanker kommer även likvidbankernas respektive avvecklingsutrymmen på likvidavvecklingskonton att öka respektive minska med samma belopp, se vidare C 4.4.5 nedan.

Avvecklingsutrymmet kan ökas eller minskas genom att en höjning respektive sänkning av limiten och/eller en höjning respektive sänkning av avvecklingsutrymmet registreras av likvidbanken, se nedan C 4.4.4.

4.4.3 Regler avseende avvecklingsutrymme för clearingmedlem

Regler för den lägsta nivå på avvecklingsutrymme som ska finnas tillgängligt på likvidnoteringskonto på avvecklingsdagen, sk grundavvecklingsutrymme¹⁰ och förväntat nettobetalningsbelopp, återfinns i Särskilda beslut.

Ovan nämnda regler innebär att likvidbanken för clearingmedlemmens räkning vid vissa fastställda tidpunkter ska registrera dels av ES framräknat grundavvecklingsutrymme, dels framräknat nettobetalningsbelopp per delmarknad och valuta. Det avvecklingsutrymme som registrerats innebär ett intradagsåtagande från likvidbanken att betala detta belopp för clearingmedlemmens räkning.

Avvecklingsutrymmet får höjas eller sänkas inom ramen för de regler som framgår av Särskilda beslut. Om klarmarkering av betalningsuppdrag skett genom att avvecklingsutrymmet utnyttjats, kan endast återstående avvecklingsutrymme sänkas. ES förbehåller sig rätten att införa regler om att en sk minimilimit ska ställas under en av ES angiven tid. Registrering av minimilimit utförs av ES. För närvarande föreligger inget krav på minimilimit. Om sådana regler införs kan likvidbanken inte med omedelbar verkan sänka limiten under fastställd nivå.

4.4.4 Funktioner för justering av avvecklingsutrymme

I VPC-systemet tillhandahålls olika funktioner som möjliggör för likvidbanker att justera avvecklingsutrymme inom ramen för de regler som framgår av Särskilda beslut.

En limit som registrerats för clearingmedlem kan höjas eller sänkas genom att en ny limit registreras vilken ersätter den tidigare registreringen. Registrering av en sk stående limit innebär att limit åsätts automatiskt för clearingmedlemmen när VPC-systemet öppnar varje avvecklingsdag. En stående limit kan anges antingen med ett visst belopp eller som en obegränsad limit. En stående limit kan även registreras att gälla mellan angivna datum.

Om likvidbanken önskar justera avvecklingsutrymmet utan att ändra på den limit som registrerats för clearingmedlemmen, kan det göras genom att registrera en sk höjning eller sänkning av avvecklingsutrymme.

4.4.5 Avvecklingsutrymme för likvidbank

Avvecklingsutrymmet för likvidbank är det belopp som utgör likvidbankens betalningskapacitet och som prövas i samband med täckningskontroll och klarmarkering. Avvecklingsutrymmet noteras kontinuerligt under avvecklingsprocessen som likvidbankens tillgodohavande på likvidavvecklingskonto. Avvecklingsutrymme uppstår initialt genom att likvidbanken senast på avvecklingsdagens morgon själv överför

- i) likviditet i SEK från sitt VPC LOM-konto i RIX till likvidavvecklingskontot i SEK,
- ii) likviditet i EUR från konto hos centralbank som tillhandahåller EUR till kontot i centralbank som ES öppnat för likvidbankernas räkning enligt avsnitt C 4.3.2 ovan, och/eller

¹⁰ Tidigare benämnt "grundlimit"

iii) likviditet i Annan valuta från konto hos centralbank, om inte annat framgår av Särskilda beslut, som tillhandahåller Annan valuta till kontot i centralbank som ES öppnat för likvidbankernas räkning enligt avsnitt C 4.3.3 ovan, se även nedan C 4.4.6. Under avvecklingsprocessen ökar avvecklingsutrymmet genom att kontot krediteras med belopp som likvidbanken erhåller från annan likvidbank som betalning för ett klarmarkerat betalningsuppdrag för clearingmedlem under den andra likvidbanken. Avvecklingsutrymmet kan också ökas genom överföring av ytterligare likviditet till likvidavvecklingskontot enligt i) , ii) och/eller iii) ovan. Belopp som likvidbanken har att erlægga till annan likvidbank som betalning för klarmarkerat betalningsuppdrag för clearingmedlem kommer att minska avvecklingsutrymmet. Avvecklingsutrymmet kan också minskas genom uttag från likvidavvecklingskontot. Avvecklingsutrymmet i SEK kan slutligen också ökas genom att likvidbanken utnyttjar den särskilda kreditfaciliteten för avvecklingen hos ES, se vidare C 5. För betalningar till och från likvidavvecklingskontot i SEK gäller i förekommande fall utöver vad som anges i ES Kontoföringsregelverk även Riksbankens regelverk.

4.4.6 Initial likviditet för likvidbank

En likvidbank ska säkerställa sina betalningsåtaganden för clearingmedlem/-mar i avvecklingen genom att avskilja medel för värdepappersavvecklingen senast på avvecklingsdagens morgon innan ES startar täckningskontrollen inför den första avvecklingsomgången. Detta görs genom att likvidbanken överför medel från i) sitt VPC LOM-konto i RIX till sitt likvidavvecklingskonto i SEK, ii) konto hos centralbank som tillhandahåller EUR till kontot i centralbank som ES öppnat för likvidbankernas räkning enligt avsnitt C 4.3.2 ovan, och/eller iii) konto hos centralbank, om inte annat framgår av Särskilda beslut, som tillhandahåller Annan valuta, till kontot i centralbank som ES öppnat för likvidbankernas räkning enligt avsnitt C 4.3.3 ovan.

Regler för den lägsta nivå på avvecklingsutrymme som ska finnas tillgängligt på avvecklingsdagen, sk grundavvecklingsutrymme och förväntat nettobetalningsbelopp, återfinns i Särskilda beslut.

4.5 FUNKTIONER FÖR ÖVERVAKNING AV KUNDERS EXPONERINGAR

4.5.1 Kontroll, övervakning och begränsning

Vissa överföringsuppdrag som clearingmedlem registrerar i VPC-systemet kan avse avveckling av affärstransaktioner som ingåtts av kunder till clearingmedlemmen. För att underlätta för clearingmedlem att kontrollera, övervaka och begränsa de exponeringar som uppkommer under avvecklingsprocessen för clearingmedlemmen i förhållande till sina kunder, tillhandahålls i VPC-systemet funktionerna i 4.5.2 och 4.5.3 nedan.

4.5.2 AM-delen – clearingmedlemsidentitet (CID)

För avveckling i AM-delen gäller följande. Clearingmedlem kan för viss kund, kundgrupp, interna enheter eller annat ändamål erhålla en eller flera identiteter (CID) för identifiering av de överföringsuppdrag som hänför sig till varje sådan kund, kundgrupp etc. För varje clearingmedlemsidentitet öppnas med automatik ett särskilt likvidnoteringskonto.

Om clearingmedlemmen har flera olika identiteter, kan clearingmedlemmen registrera avvecklingsutrymme på tillhörande likvidnoteringskonto. Regler för den lägsta nivå på avvecklingsutrymme som ska finnas tillgängligt på avvecklingsdagen, sk grundavvecklingsutrymme och förväntat nettobetalningsbelopp, återfinns i Särskilda beslut.

Vid täckningskontrollen för överföringsuppdrag under en viss identitet kommer avvecklingsutrymmet att kontrolleras mot det likvidnoteringskonto som angetts för den aktuella identiteten. Om det saknas avvecklingsutrymme på angivet likvidnoteringskonto kommer uppdraget ej att bli klarmarkerat. För betalningsuppdrag

som avser betalning till annan clearingmedlem kommer dock avvecklingsutrymmet alltid att begränsas till högst det avvecklingsutrymme som finns angivet av likvidbanken på clearingmedlemmens likvidnoteringskonto.

4.5.3 PM-delen – PM-kontogrupp

För avveckling i PM-delen gäller följande. Clearingmedlemmen ska för varje PM-konto ange en PM-kontogrupp med tillhörande likvidnoteringskonton. En PM-kontogrupp kan innehålla ett eller flera PM-konton. Om clearingmedlemmen har flera olika PM-kontogrupper kan clearingmedlemmen registrera avvecklingsutrymme på tillhörande likvidnoteringskonton. Regler för den lägsta nivå på avvecklingsutrymme som ska finnas tillgängligt på avvecklingsdagen, sk grundavvecklingsutrymme och förväntat nettobetalmingsbelopp, återfinns i Särskilda beslut. Vid täckningskontrollen för överföringsuppdrag kommer avvecklingsutrymmet att kontrolleras mot det likvidnoteringskonto som framgår av överföringsuppdraget. Om det saknas avvecklingsutrymme på detta likvidnoteringskonto kommer uppdraget ej att bli klarmarkerat. För betalningsuppdrag som avser betalning till annan clearingmedlem kommer dock avvecklingsutrymmet alltid att begränsas till högst det avvecklingsutrymme som finns angivet av likvidbanken på clearingmedlemmens likvidnoteringskonto.

C 5. KREDITFACILITETER VID AVVECKLING I SVENSKA KRONOR

5.1 ALLMÄNT OM KREDITFACILITETERNA

De kreditfaciliteter som regleras av ES Kontoföringsregelverk erbjuds endast likvidbanker som är deltagare i RIX. Kreditgivningen, dvs relationen mellan Riksbanken som långgivare och likvidbanken som låntagare, regleras i Riksbankens regelverk. Kreditfaciliteterna syftar till att ge likvidbanken möjlighet att anskaffa centralbankslikviditet för avvecklingen hos ES. Likviditeten kommer att bokföras på likvidbankens likvidavvecklingskonto i SEK (avvecklingsutrymme). I tjänsten ingår registrering av pantsättning och kontroll av belåningsvärde och omfattar dels förvärvade värdepapper, dels befintligt innehav på särskilt angivna vp-konton (PM-konton), som öppnats i likvidbankens namn. Dessa konton benämns säkerhetskonton, se B 3.3.7.

5.2 PANTSÄTTNING AV FÖRVÄRVADE VÄRDEPAPPER

Förvärvspantfunktionen innebär att de värdepapper, som i avvecklingen avses levereras till likvidbanken, vid klarmarkeringen pantregistreras till förmån för Riksbanken som säkerhet för kredit, som erfordras för erläggande av likvid för förvärvet. Kreditbeloppet noteras på likvidbankens likvidavvecklingskonto i SEK genom en kreditering, vilken ökar avvecklingsutrymmet för detta konto. Kreditbeloppet bestäms utifrån Riksbankens regler om belåningsvärde för värdepapper. Avvecklingsutrymmet kan omedelbart tas i anspråk för klarmarkering av betalning av likvid för de pantförskrivna värdepapperen.

5.3 PANTSÄTTNING AV INNEHAV

Pantsättningsfunktionen innebär att samtliga finansiella instrument på ett av likvidbanken särskilt anvisat säkerhetskonto pantregistreras till Riksbanken till säkerhet för kredit för betalningar i SEK i samband med avvecklingen hos ES. Kreditbeloppet noteras på likvidbankens likvidavvecklingskonto i SEK genom en kreditering, vilken ökar avvecklingsutrymmet för detta konto. Kreditbeloppet bestäms utifrån Riksbankens regler om belåningsvärden för värdepapper. Samtliga värdepapper på säkerhetskottot ingår i beräkningen av belåningsvärdet. Pantsättningsfunktionen kan omfatta flera av likvidbanken anvisade säkerhetskonton. Eftersom endast PM-konton kan anges som säkerhetskonto, innebär detta en begränsning i jämförelse med pantsättningsbara värdepapper för kredit i RIX.

5.4 FRISLÄPPANDE AV PANTEN

Riksbanken har medgivit – genom föreskrift i Riksbankens regelverk – att pantsättaren/likvidbanken får förfoga över de enligt C 5.2 och C 5.3 pantförskrivna värdepapperen under förutsättning att och så länge som belåningsvärdet för den återstående panten minst uppgår till den av Riksbanken vid var tid medgivna krediten.

C 6. BETALNING AV INLÖSEN OCH RÄNTA

6.1 LIKVIDNOTERINGSKONTO FÖR EMITTENT

För utbetalning av ränta på och inlösen av värdepapper som emitteras på PM-konto används för emittent av sådant instrument en PM-kontogrups likvidnoteringskonto. Utbetalningarna kommer att ske på angiven förfallodag genom debitering av det likvidnoteringskonto som anvisats av den av emittenten anlitate clearingmedlemmen och kreditering av likvidbankernas likvidavvecklingskonton och clearingmedlemmarnas likvidnoteringskonton. Därvid ökar respektive minskar utbetalarens respektive betalningsmottagarnas avvecklingsutrymme i enlighet med beskrivningen under C 4.3 och C 4.4. Avseende Annan valuta kan utbetalning ske på motsvarande sätt även för berörda Finansiella Instrument emitterade inom AM-delen.

6.2 AVVECKLINGSUTRYMME FÖR EMITTENT

Det åligger den clearingmedlem som är emittentens emissionsinstitut att senast på förfallodagen registrera erforderligt avvecklingsutrymme på emittentens likvidnoteringskonto. Regler avseende lägsta nivå för avvecklingsutrymme som ska finnas tillgängligt på avvecklingsdagen återfinns i Särskilda beslut.

6.3 RÄNTE- OCH INLÖSENPROCESSEN

För att minska likviditetsbehovet för ränte- och inlösenbetalningar tillämpas en särskild ränte- och inlösenrutin, som innefattar täckningskontroller och likviditetsbesparande åtgärder, se Användarmanualen för vidare information.

6.4 ÖVERFÖRINGSUPPDRAG

För införande av överföringsuppdrag avseende utbetalning av ränta och inlösen från den clearingmedlem som är emittentens emissionsinstitut respektive leverans av värdepapper som är föremål för inlösen från kontohavarens clearingmedlem gäller vad som anges i C 2.2.2.

6.5 SÄKERSTÄLLANDE OCH SLUTFÖRANDE AV AVVECKLINGSPROCESSEN

För säkerställande och slutförande av avvecklingsprocessen gäller C 2.4 - C 2.6.

C 7. BRUTTOAVVECKLING I REALTID – RTGS

7.1 ALLMÄNT

Bruttoavveckling i realtid kan ske genom RTGS-funktionen. Avveckling genom RTGS kan ske med eller utan likvid.

Samtliga av ES kontoförda värdepapper, med undantag av premieobligationer, kan avvecklas genom RTGS. Avveckling genom RTGS utan likvid kan ske då VPC-systemet håller öppet och RTGS med likvid då även RIX och i förekommande fall TARGET 2 håller öppet för registrering av överföringsuppdrag, se Användarmanual. Avseende Annan valuta kan avveckling genom RTGS endast ske utan likvid.

7.2 ÖVERFÖRINGSUPPDRAG

För införande av överföringsuppdrag gäller C 2.2.2.

7.3 MATCHNING

För matchning av överföringsuppdrag gäller C 2.3.

7.4 SÄKERSTÄLLANDE OCH AVVECKLING

RTGS med likvid kan ske antingen i SEK eller i EUR. Vid RTGS med likvid avvecklas betalning i SEK i RIX och betalningar i EUR i TARGET 2.

7.4.1 RTGS med likvid i svenska kronor

Vid RTGS med likvid i SEK kommer avveckling att ske så snart matchning har skett och förutsättningarna för både leverans och betalning är uppfyllda. Betalande clearingmedlem ska därvid se till att dess likvidbank för clearingmedlemmens räkning överför ett belopp motsvarande likviden till ES huvudkonto i RIX där registrerade tillgångar är redovisningsmedel till förmån för deltagare i VPC-systemet, se Riksbankens regelverk.

Sedan ES kontrollerat att leveranskapacitet finns, vidarebefordrar ES betalningen från ES huvudkonto i RIX till det huvudkonto som angivits av den mottagande likvidbanken. Efter att ES erhållit bekräftelse om att betalningen utförts, sker avvecklingen av värdepappersleveranser på vp-konton i VPC-systemet.

Om likvidutväxling inte skett innan RIX-systemet stänger för dagen, kommer registreringarna att tas bort och någon avveckling kommer inte att ske. För att uppdraget ska kunna avvecklas, måste det på nytt registreras i VPC-systemet.

7.4.2 RTGS med likvid i euro

Vid RTGS med likvid i EUR kommer avveckling att ske så snart matchning har skett och förutsättningarna för både leverans och betalning är uppfyllda. Betalande clearingmedlem ska därvid se till att dess likvidbank för clearingmedlemmens räkning överför ett belopp motsvarande likviden till ett av ES, för likvidbankernas räkning, öppnat konto i TARGET 2.

Sedan ES kontrollerat att betalningskapacitet finns, vidarebefordrar ES betalningen från kontot som ES öppnat för likvidbankernas räkning i TARGET 2 till det centralbankskonto som angivits av den mottagande likvidbanken. Efter att ES erhållit bekräftelse om att betalningen utförts, sker avvecklingen av värdepappersleveranser på vp-konton i VPC-systemet.

Om likvidutväxling inte skett innan TARGET 2-systemet stänger för dagen, kommer registreringarna att tas bort och någon avveckling kommer inte att ske. För att uppdraget ska kunna avvecklas, måste det på nytt registreras i VPC-systemet.

7.4.3 RTGS utan likvid

Vid RTGS utan likvid, dvs en överföring av värdepapper från vp-konto till vp-konto, kommer avveckling att ske så snart matchning skett. Om matchning inte skett senast då VPC-systemet stänger för dagen, förfaller uppdraget och måste registreras på nytt för att överföring ska ske en senare dag.

Anslutningsavtal

Detta avtal ("**Anslutningsavtalet**") mellan **Euroclear Sweden AB** med adress Klarabergsviadukten 63, 101 23 Stockholm, Sverige, och org. nr 556112-8074 ("**ES**");

och

[Företaget] med adress *[företagets adress]* och org. nr *[företagets org. nr]* ("**Företaget**")

ska gälla från och med *[ange datum]* ("**Avtalsdagen**").

1. OMFATTNING

Detta Anslutningsavtal reglerar anslutningen till ES kontoförings- och clearingverksamhet i den omfattning som nedan anges.

Vid var tid gällande ES Allmänna Villkor Kontoföring och Clearing ("**ES Allmänna villkor**") och för Emissionsinstitut, ES Regelverk för Emittenter och Emissionsinstitut ("**ES Emittentregelverk**") utgör en del av detta Anslutningsavtal. Ord och uttryck i Anslutningsavtalet som återges med versaler ska, om inte annat anges, ha den innebörd som anges i ES Allmänna villkor.

2. BEVILJANDE AV ANSLUTNING

2.1 KONTOFÖRANDE INSTITUT

ES ger härmed Företaget rätt att anslutas som

- Kontoförande institut med rätt att vidta registreringsåtgärder för egen räkning
- Kontoförande institut med rätt att vidta registreringsåtgärder för egen och annans räkning

Teknisk anslutning enligt punkt A.7 i ES Allmänna villkor (anslutningspunkt) ska ske på följande adress: *[adress, ort]*

2.2 KONTOFÖRANDE INSTITUT SOM EMISSIONSINSTITUT

ES ger härmed Företaget rätt att anslutas som

- Emissionsinstitut för PM-delen
- Emissionsinstitut för AM-delen

2.3 FÖRVALTARE

ES ger härmed Företaget rätt att anslutas som

- Förvaltare i VPC-systemet

2.4 CLEARINGMEDLEM

ES ger härmed Företaget rätt att anslutas som

- Clearingmedlem med rätt att delta på AM-delen för egen räkning
- Clearingmedlem med rätt att delta på AM-delen för egen och annans räkning
- Clearingmedlem med rätt att delta på PM-delen för egen räkning
- Clearingmedlem med rätt att delta på PM-delen för egen och annans räkning

3. TIDIGARE ANSLUTNINGAR

- Företaget har inte någon anslutning sedan tidigare
- Företaget har tidigare ingått anslutningsavtal varigenom Företaget av ES antagits som deltagare i enlighet med punkterna 3.1 – 3.4 nedan. De tidigare anslutningarna kommer per Avtalsdagen att omfattas av detta Anslutningsavtal.

3.1 KONTOFÖRANDE INSTITUT

Företaget har tidigare givits rätten att anslutas som

- Kontoförande institut med rätt att vidta registreringsåtgärder för egen räkning
- Kontoförande institut med rätt att vidta registreringsåtgärder för egen och annans räkning

3.2 KONTOFÖRANDE INSTITUT SOM EMISSIONSINSTITUT

Företaget har tidigare givits rätten att anslutas som

- Emissionsinstitut för PM-delen
- Emissionsinstitut för AM-delen

3.3 FÖRVALTARE

Företaget har tidigare givits rätten att anslutas som

- Förvaltare i VPC-systemet

3.4 CLEARINGMEDLEM

Företaget har tidigare givits rätten att anslutas som

- Clearingmedlem med rätt att delta på AM-delen för egen räkning
- Clearingmedlem med rätt att delta på AM-delen för egen och annans räkning
- Clearingmedlem med rätt att delta på PM-delen för egen räkning
- Clearingmedlem med rätt att delta på PM-delen för egen och annans räkning

4. FÖRETAGETS ÅTAGANDE

Företaget förbinder sig härmed att bedriva sin verksamhet som Kontoförande Institut, Emissionsinstitut, Förvaltare respektive Clearingmedlem, så som tillämpligt, i enlighet med vid var tid gällande ES Allmänna villkor och, med avseende på Emissionsinstitut, vid var tid gällande ES Emittentregelverk. Företaget förbinder sig vidare att följa bestämmelserna i nämnda regelverk.

5. ANLITANDE AV KONTOFÖRANDE INSTITUT

För det fall Företaget inte själv är Kontoförande Institut bekräftar Företaget härigenom att Företaget har anlitat ett Kontoförande Institut i enlighet med ES Allmänna villkor.

6. GILTIGHETSTID

Detta Anslutningsavtal gäller tills vidare från och med den dag båda parter undertecknat Anslutningsavtalet till dess det upphör efter uppsägning av endera av parterna i enlighet med bestämmelserna i ES Allmänna villkor.

Detta Anslutningsavtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

Euroclear Sweden AB

[Företagets firma]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

Anslutningsavtal - likvidbank

[Instituttet], med registrerad adress [instituttets adress] med organisationsnummer [org.nr] ("**Instituttet**") och Euroclear Sweden AB, med registrerad adress på Klarabergsviadukten 63, 101 23 Stockholm, med org. nr 556112-8074 ("**ES**"), har på datumet nedan träffat följande avtal.

1. OMFATTNING

Detta avtal reglerar anslutningen av Instituttet till ES clearingverksamhet ("**Anslutningsavtalet**") i egenskap av likvidbank och i den omfattning som framgår nedan. Ord och uttryck som används i detta Anslutningsavtal och som inleds med versaler ska, om inte annat anges, ha den innebörd som angetts i ES Allmänna Villkor Kontoföring och Clearing ("**ES Allmänna villkor**"). ES Allmänna villkor som gäller vid var tid, utgör del av detta Anslutningsavtal.

2. LIKVIDBANKENS ÅTAGANDE

[Clearingmedlemmens firma] ("**Clearingmedlemmen**") har givit Instituttet i uppdrag att upprätthålla funktionen som likvidbank för Clearingmedlemmen avseende betalningar i samband med avveckling i ES.

Instituttet bekräftar härmed, att Instituttet åtagit sig uppdraget och åtar sig härmed gentemot ES att utföra sina skyldigheter som likvidbank för Clearingmedlemmen såvitt avser:

- Betalningar i svenska kronor (PM-delen)
- Betalningar i euro (PM-delen)
- Betalningar i svenska kronor (AM-delen)
- Betalningar i euro (AM-delen)
- Betalningar i Annan valuta enligt nedan specifikation (AM-delen)
Annan valuta 1: _____
Annan valuta 2: _____
Annan valuta 3: _____

Instituttet förbinder sig härigenom att bedriva sin verksamhet som likvidbank i enlighet med ES Allmänna villkor samt i övrigt följa bestämmelserna i regelverket. Instituttet förbinder sig härigenom som likvidbank bunden av regelverket i de delar som berör Instituttets verksamhet som likvidbank.

3. ANLITANDE AV KONTOFÖRANDE INSTITUTT

Instituttet bekräftar härigenom att Instituttet – om Instituttet inte själv är kontoförande institutt – har anlitat ett kontoförande institutt dels för registrering och uppföljning av Instituttets överföringsuppdrag och dels i förekommande fall för kontoföring på de vp-konton som berörs av Instituttets åligganden.

4. GILTIGHETSTID

Detta avtal gäller från och med den dag båda parter undertecknat avtalet, till dess det upphör efter uppsägning av endera av parterna i enlighet med bestämmelserna i regelverket.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

Euroclear Sweden AB

[Företagets firma]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

Den undertecknade Clearingmedlemmen bekräftar härmed att den godkänner och accepterar innehållet i det ovannämnda avtalet.

Ort och datum

[*Clearingmedlemmens firma*]

_____
[Namn textat]

_____
[Namn textat]

Euroclear Sweden AB
Klarabergsviadukten 63, Box 191, 101 23 Stockholm
Telefon 08-402 90 00, fax 08-24 67 88
<https://www.euroclear.com/sweden>